

P.Z.E. br. 588

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 320-01/10-01/01

Urbroj: 5030112-10-2

Zagreb, 8. srpnja 2010.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske, članaka 129., 159. i 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Petra Čobankovića, ministra poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Stjepana Mikolčića, mr. sc. Josipa Kraljičkovića i Tončija Božanića, državne tajnike u Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, te mr. sc. Miroslava Božića, ravnatelja u Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.

Jadranka Kosor, dipl. ing.

**PRIJEDLOG ZAKONA O DRŽAVNOJ POTPORI POLJOPRIVREDI
I RURALNOM RAZVOJU, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O DRŽAVNOJ POTPORI POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Hrvatska poljoprivredna politika i hrvatska poljoprivreda nalaze se u razdoblju u kojem nam predstoje velike promjene. Promjene su nužne kako zbog prilagodbi na sustav Zajedničke poljoprivredne politike EU (ZPP), tako i zbog toga što važeći sustav ne može odgovoriti izazovima globalnih promjena koje se itekako odražavaju i na hrvatske proizvođače i hrvatski ruralni prostor.

Utvrđeni dugoročni ciljevi hrvatske agrarne politike sukladni su ciljevima ZPP-a. Obje politike ističu nužnost stalnog jačanja konkurentnosti u poljoprivredi ne zanemarujući pri tome ciljeve koji proizlaze iz njezine višeznačnosti; važni su primjeren standard poljoprivrednog stanovništva i poboljšanje kvalitete života u ruralnom prostoru, prehrambena sigurnost ali i održivo upravljanje resursima te briga za okoliš. Očekuje se još veća važnost sigurnosti hrane u cijelom lancu poljoprivredne proizvodnje („od farme do stola potrošača“) kao i rastuća uloga poljoprivrede u proizvodnji energije. Međutim, za razliku od ciljeva gdje postoji suglasje, uočljive su još uvijek znatne razlike u provedbenim instrumentima i mjerama politike u EU i RH. Najuočljivije su razlike u sustavu izravnih plaćanja.

Do uključivo 2008. godine u Hrvatskoj su sva izravna plaćanja bila proizvodno vezana. Zakonom o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju, koji je stupio na snagu u srpnju 2009. godine, napravljen je prvi važan korak u približavanju hrvatskog sustava izravnih plaćanja u poljoprivredi sustavu koji se primjenjuje u Europskoj uniji. Važećim je zakonom pojednostavljen sustav izravnih plaćanja smanjenjem broja razreda potpore te je uvedeno osnovno plaćanje po površini u biljnoj proizvodnji kao oblik proizvodno nevezanog plaćanja (uvedeno je načelo odvajanja plaćanja od proizvodnje; *en. „de-coupling“*). Propisani su mehanizmi financijske discipline te utvrđena gornja razina jediničnih plaćanja za 2009. i 2010. godinu. Također su uvedeni mehanizmi bitni za buduću provedbu izravnih plaćanja u EU, uključujući sustav višestruke sukladnosti (*en. „cross-compliance“*) i integrirani sustav za administraciju izravnih plaćanja (*en. „IACS“*), iako se oni za sada još uvijek ne mogu primjenjivati u cijelosti na način kako je to uređeno u EU. Značajno je smanjen broj proizvodno vezanih plaćanja i to s prijašnjih više od 200 na sadašnjih 37 stavaka.

Međutim, taj prvi korak usklađivanja naših izravnih plaćanja sa sustavom u EU pokazao se nedovoljnim. Kako u smislu daljnjih očekivanja zemalja članica u kontekstu naših pristupnih pregovora tako i nužnosti da se uklone neke uočene manjkavosti u važećem zakonu. Utvrđivanjem jasnog zakonskog okvira za godinu 2011. nužno je prije svega potvrditi smjer daljnjih postupnih promjena tijekom prepristupnog razdoblja u pravcu porasta udjela proizvodno nevezanih plaćanja. Jednako tako je važno fokusirati politiku proizvodno vezanih izravnih plaćanja na manji broj osjetljivih sektora, polazeći od okvira ZPP-a ali i sadašnje politike u Hrvatskoj. Jedna od najvažnijih stvari koju je u tom smjeru i po mišljenju EK nužno napraviti jest transparentno utvrđivanje gornjih financijskih granica za ukupna izravna plaćanja ali i za preostala sektorska proizvodno vezana plaćanja. Time će se jasno pokazati

smjer politike koja nas očekuje ulaskom u EU, unaprijediti mehanizmi financijske discipline i upravljanja proračunom, povećati predvidivost, a poljoprivrednim proizvođačima bitno olakšati planiranje i donošenje poslovnih odluka.

Daljnja prilagodba sustava poljoprivredne potpore legislativi EU nastavlja se polazeći od dokumenta što ga je donijela Vlada Republike Hrvatske na sjednici 25. veljače 2010. godine pod nazivom „Reforma sustava poljoprivredne potpore u Hrvatskoj u razdoblju 2010. - 2013. godine – konceptualni okvir za poljoprivrednu politiku u pretprijetnom razdoblju“. Taj su koncept podržali i predstavnici Europske komisije iznoseći stajalište da je navedeni dokument korak naprijed u prilagodbi sustava poljoprivredne potpore onom u Europskoj uniji. Koncept polazi od pretpostavke da će Hrvatska 2012. biti članica Europske unije. Pri tome se uzima u obzir proračunski okvir za 2011. i 2012. godinu, kao i financijski paket za Hrvatsku za razdoblje 2012.-2013. godine predložen od strane EK.

U odabiru osnovnog modela izravnih plaćanja koji će se primijenjivati od trenutka stjecanja hrvatskog članstva u EU, nakon konzultacija s partnerskim skupinama, donesena je politička odluka da to bude Regionalni model jedinstvenih izravnih plaćanja (SPS model) uz sljedeća obilježja:

- cijeli teritorij države je jedna regija;
- primjena različitih iznosa izravnih plaćanja po hektaru za livade i pašnjake te ostalo poljoprivredno zemljište;
- primjena proizvodno vezanih SPS plaćanja za krave dojilje (do 100% u odnosu na dozvoljeni iznos), ovce i koze (do 50% u odnosu na dozvoljeni iznos)¹;
- primjena nacionalne rezerve za neke osjetljive sektore putem dodatnih vrijednosti osnovnih prava na regionalno plaćanje u skladu s člankom 57 Uredbe Vijeća 73/2009²;
- primjena posebnih prava na plaćanje za farme bez zemlje u sektoru mlijeka, goveđeg mesa, ovaca i koza u skladu s člankom 44. i 60. Uredbe Vijeća 73/2009.

Ocijenjeno je da navedeni model na najbolji način može odgovoriti na izazove pri ulasku u EU s kojima će se suočiti hrvatska poljoprivreda i poljoprivrednici zbog promjene dosadašnjeg modela izravnih plaćanja³. Uz pretpostavku hrvatskog članstva u EU od 2012. godine, primjena opisanog modela u praksi znači zaprimanje zahtjeva za izravna plaćanja i podjelu prava na plaćanje u 2012. godini te glavnina isplata poljoprivrednicima tijekom prve polovice 2013. godine. Osnovni preduvjet za stjecanje prava na izravna plaćanja od 2011. godine bit će uredno reguliran status korištenja poljoprivrednog zemljišta od strane podnositelja zahtjeva.

Zadnja godina primjene izravnih plaćanja po nacionalnom modelu biti će 2011⁴. Ta godina će ujedno biti referentno razdoblje za utvrđivanje dodatnih prava u pojedinim osjetljivim sektorima zbog prijelaza na sustav SPS plaćanja. Godina 2011. je ujedno godina kada se očekuje da će po prvi puta biti moguće provesti obradu podnesenih zahtjeva za izravna

¹ Dodjela prava na plaćanja korisnicima za krave dojilje, ovce i koze, utvrdit će se nakon okončanja pregovora s EU i utvrđivanja limita u pogledu broja stoke za koji se može unutar najviše dozvoljenih jediničnih iznosa ostvariti ova potpora.

² Osnovni propis kojim je u EU uređeno pitanje izravnih plaćanja je Uredba Vijeća 73/2009, koja predstavlja zadnju etapu u nizu promjena uvedenih nakon reforme izravnih plaćanja u EU u 2003. godini.

³ Već je najavljeno da se za iduću financijsku perspektivu EU 2014.-2021. predviđa značajnije ujednačavanje plaćanja po površini i smanjivanje postojećih velikih razlika, kako između različitih proizvođača tako i između pojedinih zemalja članica. Većina novih zemalja članica još uvijek primjenjuje pojednostavljeni sustav plaćanja po površini (SAPS) uz mogućnost dopunjujućih plaćanja koja samo iznimno mogu biti proizvodno vezana. Mnoge stare zemlje članice primjenjuju tzv. historijski SPS model kojim je napravljena poveznica s pravima na plaćanje iz referentnog razdoblja 2000-2002. a koja je danas sve teže pravdati jer je potpora u pravilu odvojena od proizvodnje. Budući smjer ZPP-a predviđa postupno ukidanje historijskih prava što je uzeto u obzir u planiranju hrvatske potpore u budućem razdoblju.

⁴ Sva izravna plaćanja za proizvodnu 2011. godinu trebala bi biti plaćena najkasnije do lipnja 2012. godine pod pretpostavkom očekivanog članstva RH u EU od početka te godine.

plaćanja uz potpuno korištenje ARKOD sustava za identifikaciju zemljišnih čestica (*en. 'LPIS'*) kao i registraciju korisnika u novoj bazi podataka.

Cilj je da se u zadnjoj godini prije ulaska RH u EU znatno pojednostavni sadašnji sustav koji još uvijek ima značajan udio proizvodno vezanih plaćanja. Cilj je također da sustav izravnih plaćanja za proizvodnu 2011. bude puno bliži sustavu koji će Hrvatska primjenjivati 2012. u odnosu na sustav koji će se primjenjivati za godinu 2010. godinu. Ovo vrijedi kako u pogledu distribucije plaćanja između pojedinih sektora tako i u pogledu distribucije plaćanja između pojedinih korisnika.

Osnova koncepta po kojemu će Hrvatska prelaziti na sustav koji će primjenjivati stupanjem u članstvo EU biti će progresivno povećanje udjela nevezanog plaćanja po osnovnoj površini. Najprije u proizvodnoj godini 2011. a zatim će se to daljnje nastaviti i nakon ulaska u EU¹.

Na temelju odrednica iz koncepta reforme sustava potpore usvojenog od strane Vlade RH u veljači ove godine Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja pristupilo je izradi novog Zakona o državnoj potpore u poljoprivredi i ruralnom razvoju. Osnovano je Povjerenstvo od predstavnika proizvođačkih i strukovnih udruga, znanstvenih i savjetodavnih institucija, zainteresiranih stranaka te resornog ministarstva. Održana su četiri službena sastanka multidisciplinarnog povjerenstva te niz sektorskih i dodatnih radnih sastanaka na ovu temu, na kojima je detaljno raspravljen prijedlog novog Zakona te su posebno sagledani njegovi učinci na osjetljive sektore u poljoprivredi, prije svega na sektore u stočarstvu.

Metodologija korištena u izračunu sektorskih omotnica, odnosno stupnja osjetljivosti svih sektora u kojima trenutačno proizvodno vezana izravna plaćanja kombinacija je više čimbenika. Dva ključna čimbenika su trogodišnji prosjek doprinosa sektora financijskoj omotnici izračunat sukladno EU metodologiji, te trogodišnji prosjek nacionalnih izravnih plaćanja za razdoblje 2007- 2009. godine. Uz navedena dva ključna elementa uzimani su u obzir i broj korisnika, distribucija izravnih plaćanja, te mogućnosti proizvodno vezanih plaćanja po sadašnjem ZPP nakon 2012. godine. U završnom je izračunu, uvažavajući prijedloge proizvođača u mjeri u kojoj je to u datim proračunskim okvirima bilo moguće, te u kontekstu završnih pregovora u poglavlju 11, uzeto je u obzir da će posebno težak biti prijelaz na proizvodno nevezana plaćanja u sektoru proizvodnje mlijeka.

U tom je smislu, nauštrb osnovnog plaćanja po hektaru², približno 2 posto ukupne nacionalne omotnice za proizvodnu 2011. godinu rezervirano za plaćanja po grlu u mliječnom sektoru. Taj će se program fokusirati na daljnje povećanje i kontrolu kakvoće mlijeka a odnosit će se na mliječne krave pod selekcijskim nadzorom HPA kao partnerske ustanove MPRRR-a u provedbi ovog programa državne pomoći. Na ovaj program će se po ulasku Republike Hrvatske u EU primjenjivati ista pravila za državnu pomoć kao i za ostale vrste postojećih potpora.

Usklađivanje sa zajedničkom politikom EU je najbolji način za ostvarivanje hrvatskih dugoročnih ciljeva. Svako daljnje odlaganje bi moglo dugoročno ugroziti održivi razvoj poljoprivrede i ruralnog prostora u Hrvatskoj nakon ulaska u EU. Stoga je jedan od osnovnih ciljeva reforme politike potpore da se smanje negativni a pojačaju pozitivni učinci budućeg integriranja RH u članstvo EU. U tom je kontekstu pitanje reforme politike izravnih plaćanja najvažnije. Ponajprije zbog obujma proračunskih sredstava koja se izdvajaju za ovu namjenu ali i zbog općenite predodžbe među poljoprivrednicima da je riječ o ključnom instrumentu poljoprivredne politike kojim se štiti njihov dohodak.

¹ Prosječan udio nevezanih plaćanja za razdoblje 2009.-2010. godine iznosi 50 posto što će biti povećano na približno 2/3 udjela u 2011. godini. Već iduće 2012. godine taj će postotak narasti na približno 85 posto što je približna prosječna razina iznosa nevezanih plaćanja u zemljama EU danas.

² Ocijenjeno je da će unutar mjera drugog stupa politike, ruralni razvoj, biti moguće dodatno povećati prosječna plaćanja po poljoprivrednoj površini za značajan udio ukupnih poljoprivrednih površina.

Međutim, za Vladu RH i Ministarstvo je važno da se poljoprivrednicima kao osnovnoj partnerskoj skupini, kao i ukupnoj javnosti, izloži cjelovita slika pridruživanja uz sve koristi ali i potencijalne rizike koje donosi članstvo. Važno je uočiti da će Hrvatskoj biti na raspolaganju znatno viša sredstva za potporu poljoprivredi i ruralnom razvoju kada postane članica nego što je to raspoloživo danas. Međutim, to će se ostvariti isključivo ukoliko se pravodobno i kvalitetno pripremi poljoprivredni sektor za nove politike koje će se primjenjivati od ulaska u EU. Te nove politike donijeti će različite izazove ali i mogućnosti a ti izazovi se neće odnositi samo na područje izravnih plaćanja. Stožerni dio buduće europske politike u Hrvatskoj bit će politika ruralnog razvoja. Ova je politika danas zastupljena s manje od 20 posto udjela u ukupnim hrvatskim poljoprivrednim potporama što bi u iduće dvije godine trebalo biti približno udvostručeno.

Koncem listopada 2009. g., obznanjen je prijedlog financijskog paketa EK za Hrvatsku koji predmnijeva članstvo od 1. siječnja 2012. godine. Hrvatsku očekuje približno 483 milijuna eura za mjere ruralnog razvoja za razdoblje 2012.-2013., te 144 milijuna eura za tržišne mjere i izravna plaćanja u poljoprivredi. Riječ je o dijelu sredstava od ukupno raspoloživih koja će Hrvatskoj biti na raspolaganju nakon isteka razdoblja od najduže 10 godina za izravna plaćanja, odnosno 3 godine u slučaju proračuna za ruralni razvoj. Procijenjeni puni iznos godišnje omotnice za izravna plaćanja je 373 milijuna eura što ne uključuje iznos za minirane površine, te 352 milijuna eura za ruralni razvoj.

Uz izravna plaćanja kao proračunski najizdašniji dio potpore, važnu sastavnicu prvog stupa čine tržišno interventne mjere. Na drugoj strani je proračun za ruralni razvoj (tzv. drugi stup), koji posebice u novim zemljama članicama ima važno mjesto u ukupnom proračunu. U tom kontekstu i područje koje će se urediti ovom zakonom (izravna plaćanja i ruralni razvoj) treba promatrati istodobno sa zakonskim okvirom za uređenje tržišta usvojenim u prosincu 2009. godine.

Nakon konsolidacije poljoprivrednog proračuna za 2010. godinu, uslijedit će snažan zaokret od 2011. u smjeru rasta udjela mjera ruralnog razvoja. To Hrvatskoj dugoročno donosi puno više koristi i u skladu je s predviđenim sredstvima financijskog paketa za Hrvatsku. Uz umjereni porast proračuna za 1. stup, koji je nešto izraženiji u godinama 2012.-2013., pregrupiranjem stavaka iz proračunskog okvira za razdoblje 2010.-2012. godine, očekuje se brži porast proračuna za ruralni razvoj od 2011. godine¹.

Unutar proračuna za ruralni razvoj, predviđen je snažniji porast udjela i primjena mjera druge osi (područja težih uvjeta gospodarenja i okoliš) u odnosu na sadašnje stanje. Nekoliko je važnih razloga za to, a svi imaju strateško dugoročno značenje za održivi razvitak hrvatskog ruralnog prostora i poljoprivrede. Prvi je da je riječ o mjerama potpore za koje se očekuje da će još više dobivati na značenju u financijskoj perspektivi EU nakon 2013. godine. Već sada je postotak sufinanciranja sredstvima nacionalnog proračuna za mjere druge osi niži u odnosu na druge dvije i standardno iznosi samo 20%.

Drugi je razlog mogućnost da se u uvjetima budućeg ukidanja proizvodne potpore ista nadomjesti uz ispunjavanje određenih uvjeta za razmjerno veliki broj proizvođača. Posebice

¹ To uključuje i znatno veće korištenje pretpristupnih sredstava EU. Nakon SAPARD-a, Hrvatskoj će biti na raspolaganju sredstva IPARD koja iznose približno 125 milijuna EURA za programsko razdoblje 2007.-2011. godine. U programskom financijskom okviru koji će se donijeti na temelju Zakona o poljoprivredi do konca 2010. godine, utvrdit će se osnovna struktura raspodjele sredstava za ruralni razvoj po trima osima. Polazište u utvrđivanju budućih prioriteta bit će analiza hrvatskih specifičnosti i potreba ali i planova ruralnog razvoja svih članica EU koji se odnose na financijsko razdoblje 2007. – 2013. godine.

su važne potpore za područja s težim uvjetima gospodarenja gdje se na horizontalnoj osnovi mogu dodijeljivati dodatna sredstva i tako povećavati ukupnu apsorpciju. Jednako tako je važno promovirati i sustavno koristiti integriranu i ekološku proizvodnju gdje su dozvoljene potpore po površini bitno više od uobičajene osnovne potpore iz 1. stupa. Ovo je posebice značajno za voćarsku i vinogradarsku proizvodnju. Treći razlog je jednostavnija procedura prijave za potporu gdje nije nužno postojanje pojedinačnih programa. Funkcionalni sustavi ARKOD i IAKS omogućiti će uspješnu provedbu ovih programa za veći broj korisnika već od 2011. godine. Upravo stoga su i u programskom okviru mjera za 2011. godinu koji se utvrđuje ovom zakonom, a koje će se sukladno mogućnostima financirati isključivo iz nacionalnog proračuna, predviđene najvažnije mjere 2. osi kao određeni nadomjestak za pojedina smanjenja izravnih plaćanja. Riječ je o plaćanjima za brdsko-planinska područja i otoke, te plaćanjima za ostala područja s težim uvjetima gospodarenja kao i plaćanjima za integriranu i ekološku proizvodnju koja od 2011. godine neće opterećivati proračun za prvi stup, tj. proračun za izravna plaćanja.

Pitanja koja se uređuju ovim Zakonom i posljedice koje će donošenjem Zakona proistęći

Ovim Zakonom uređuju se državne potpore poljoprivredi u obliku izravnih plaćanja poljoprivrednim gospodarstvima za razdoblje 2011.-2014. godine, posebna potpora poljoprivredi i mjere ruralnog razvoja. Inspekcijski nadzor nad provedbom toga Zakona i propisa koji će biti doneseni na temelju njega nastaviti će obavljati poljoprivredna inspekcija MPRRR, kao što to obavlja i prema postojećem Zakonu.

- Definicije u smislu ovoga Zakona se usklađuju s onima u EU. Definicija poljoprivredne aktivnosti od velikog je značaja za dodjelu prava korisnicima potpora obzirom da se od 2012. godine mijenja obuhvat u smjeru europske definicije koja uz uzgoj poljoprivrednih kultura, držanje i uzgoj stoke, kao poljoprivrednu aktivnost podrazumijeva i održavanje zemljišta u stanju pogodnom za poljoprivrednu proizvodnju i očuvanje okoliša.
- Uvodi se posebna potpora poljoprivredi koja obuhvaća mjere za upravljanje rizicima i kriznim situacijama, za održanje i poboljšanje genetske kvalitete u stočarstvu, za tehničku pomoć proizvođačkim organizacijama te ostale mjere koje nisu obuhvaćene mjerama poljoprivredne politike, a uređuju se posebnim propisima.
- Definiraju se davatelji državne potpore za mjere ruralnog razvoja i posebne državne potpore te njihova obveza da izvijeste Ministarstvo o provedenim i isplaćenim potporama poljoprivredi i ruralnom razvoju.
- Propisuje se koje mjere mogu financirati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te se do 1. studenog 2011. godine prolongira početak izvršavanja njihove obveze iz dosadašnjeg Zakona da za mjere iz svojih programa potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju trebaju tražiti prethodno odobrenje Ministarstva.
- Registar državnih potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju proširuje se u odnosu na odredbe postojećeg Zakona na način da se u njega upisuju podaci o svim državnim potporama iz članka 2., točke 1. ovoga Zakona. Odredbe koje se odnose na obvezno ispunjavanje uvjeta višestruke sukladnosti nisu bitno mijenjane, ali je kod savjetovanja poljoprivrednika vezano uz višestruku sukladnost iz zakona isključen limit vezan uz visinu ostvarenih prava na izravna plaćanja te je uvedena mogućnost da u području zdravlja ljudi i životinja te dobrobiti životinja savjetodavstvo mogu provoditi i veterinarske organizacije s javnim ovlastima.
- Integrirani sustav za administraciju izravnih plaćanja (IAKS) je uvjet bez kojeg se ne može u provedbi Europskog modela izravnih plaćanja te je njegova puna uspostava obvezna za povlačenje sredstva iz fondova EU. U odnosu na prijašnji Zakon u IAKS je uključen i sustav za utvrđivanje i evidentiranje prava na plaćanja te sustav za identifikaciju i registraciju životinja.

- Mehanizam modulacije zadržava odredbe iz zadnjih izmjena Zakona prema kojima se sredstva prikupljena modulacijom u prethodnoj proizvodnoj godini koriste za financiranje svih vrsta državnih potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju. Ovim se zakonom predlaže zadržavanje dostignutih stopa modulacije za godinu 2010. i u razdoblju nakon toga. Nakon pristupanja Europskoj uniji odredbe vezane uz modulaciju primjenjivati će se na EU sredstva u skladu s pozitivnim propisima za nove članice.
- Zadržana je i odredba po kojoj je za ostvarenje prava na izravna plaćanja obavezan status obveznika poreza na dohodak nositelja obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva po osnovi obavljanja djelatnosti poljoprivrede u slučajevima kada je OPG u prethodnoj godini ostvarilo više od 24.000 kn primitaka od izravnih plaćanja.
- Uređuje se način obračuna prava na isplatu izravnih plaćanja po korisniku na način da se navodi redosljed prilagodbi i umanjenja vezanih uz kontrole, inspekcije, poštivanje uvjeta, prilagodbe jediničnih iznosa te modulacije.
- Uvjet za izravna plaćanja u biljnoj proizvodnji biti će korištenje minimalno 1 ha poljoprivrednog zemljišta, a iznimno u slučaju gospodarstava koja imaju isključivo trajne nasade prihvatljiva je površina od minimalno 0,25 ha. U stočarstvu su zadržane minimalno poticane količine za 2011. godinu. Za korisnike koji ne ostvaruju pravo po poljoprivrednoj površini uvodi se kao i u zemljama EU vrijednosni minimum i to u iznosu od 750 kuna po korisniku ispod kojeg se ne isplaćuje potpora.

Zakonom se propisuje model izravnih plaćanja u 2011. godini:

- U 2011. godini zadnji put će se primjenjivati nacionalni sustav izravnih plaćanja. Na temelju analize svih dosadašnjih vrsta izravnih plaćanja (detaljnije obrazloženo u Konceptu Vlade usvojenom 25.2.2010.), ocijenjeno je da ukoliko ne bi bila zadržana proizvodno vezana plaćanja, prijelaz na model jedinstvenih izravnih plaćanja mogao bi dovesti do najvećih problema u slijedećih osam sektora: mlijeko, krave dojilje, ovce i koze, svinjogojstvo, tov goveda, duhan, šećerna repa i maslinarstvo. Stoga se zadržavaju vezana plaćanja u ovim sektorima i to po jedna najvažnija stavka za svaki sektor, uz iznimku općenito najosjetljivijeg sektora proizvodnje mlijeka, gdje se jedino zadržavaju dvije proizvodno vezane stavke: mlijeko (do 0,50 kuna po kg isporučenog mlijeka) i poticaj po mliječnoj kravi (do 836 kn/kravi).
- Ostale stavke u stočarstvu su poticaj za krave dojilje (do 1.177 kn/grlu), za ovce i koze (do 122 kn/grlu), za tov goveda (do 1.900 kn/utovljenom grlu) i za rasplodne krmače (do 530 kn/grlu). U biljnoj proizvodnji su utvrđeni slijedeći gornji iznosi proizvodno vezanih plaćanja: duhan (5,58 kuna/kg), šećerna repa (1.395 kuna/ha) i maslinovo ulje (10,0 kuna po litri djevičanskog i ekstra djevičanskog maslinovog ulja), sve u okviru utvrđenih proizvodno vezanih sektorskih omotnica. Sva ostala proizvodno vezana plaćanja se ukidaju.
- Za sve poljoprivredne površine na kojima se uzgajaju poljoprivredne kulture predviđa se osnovno plaćanje po površini s maksimalnim jediničnim iznosom od 2.055 kn. Izuzetak su livade i pašnjaci za koje je predviđen maksimalni jedinični iznos od 702 kn/ha. Plaćanja za livade i pašnjake vezana su uz uvjet držanja najmanje 0,5 uvjetnih grla goveda, konja, koza ili ovaca po hektaru livada i pašnjaka. U slučaju da podneseni zahtjevi premaše raspoloživa sredstva u pojedinim sektorskim omotnicama jedinični iznosi u tom sektoru se proporcionalno smanjuju.
- Sadašnja posebna plaćanja po površini za ekološku proizvodnju koja se isplaćuju unutar mjera I. stupa prebacuju se od 2011. godine u drugu os mjera ruralnog razvoja. Jednako tako će se preoblikovati sadašnja plaćanja po pčelinjoj zajednici i kilogramu meda te će se provoditi mjere potpore sektoru pčelarstva putem mjera ruralnog razvoja.

Zakonom se propisuje i model Jedinstvenih izravnih plaćanja od 2012. godine:

- Određuje se da će se od trenutka članstva u EU provoditi program jedinstvenih plaćanja na regionalnoj razini te da će se za njegovu primjenu čitav teritorij RH podrazumijevati jednom regijom.

- Definira se nacionalna omotnica koja predstavlja zbroj gornjih granica ukupne vrijednosti svih dodijeljenih prava na plaćanja i svih dodijeljenih prava na proizvodno vezana plaćanja. Nacionalna omotnica dijeli se na (1) sredstva za jedinstveno regionalno plaćanje po poljoprivrednoj površini, (2) nacionalnu rezervu i (3) proizvodno vezana plaćanja.
- Plaćanja po osnovnoj poljoprivrednoj površini (za livade i pašnjake te za ostale vrste korištenja zemljišta) više se neće uvjetovati nekom konkretnom poljoprivrednom proizvodnjom, ali će biti neophodno ispunjavanje uvjeta višestruke sukladnosti (primjena načela dobre poljoprivredne prakse te uvjeta vezanih uz zaštitu okoliša, zdravlja ljudi, životinja i bilja te dobrobiti životinja). Osim toga, radi sprečavanja zlorab i olakšanja kontrola, ograničena su sredstva za regionalno plaćanje za livade te ne mogu premašiti iznos od jedne trećine od sredstava za regionalno plaćanje za ostale vrste korištenja zemljišta.
- Sukladno Zajedničkoj politici EU, zadržavaju se proizvodno vezana plaćanja samo za premije za krave dojilje te za ovce i koze za koje će i nadalje korisnici podnositi zahtjev jednom godišnje. Ukupni iznos pojedinačnih prava na premije ne može preći utvrđene nacionalne gornje granice sukladno iznosima koji će biti navedeni u dokumentu o pristupanju Republike Hrvatske u Europsku uniju.
- Za osjetljive sektore kao što su mlijeko, tov goveda, ovce i koze, duhan predviđena je dodjela prava na dodatna plaćanja iz sredstava Nacionalne rezerve, a referentno razdoblje za utvrđivanje visine prava na plaćanje korisnicima u osjetljivim sektorima je 2011. godina. Dodatna prava iz Nacionalne rezerve utvrđivat će se u pravilu kao povećani iznos plaćanja po površini za koju se ostvaruje pravo na osnovno regionalno plaćanje i biti će proizvodno nevezana. Moći će iznositi najviše 100 posto iznosa iz referentnog razdoblja za mlijeko, tov goveda i ovce i koze, te najviše do 40 posto u slučaju duhana kod kojeg će proizvodno vezana plaćanja iznositi najviše 60 posto iznosa iz referentnog razdoblja.
- Proizvođačima šećerne repe, ekstra djevičanskog i djevičanskog maslinovog ulja, duhana kao i u sektoru svinjogojstva (za rasplodne krmače) te za mliječne krave pod selekcijskim nadzorom, tijekom prijelaznog razdoblja 2012.-2014. godine odobravat će se vezana plaćanja u obliku postojeće državne pomoći (*en. „existing state aid“*).

U dijelu Zakona koji se odnosi na ruralni razvoj uređuju se mjere ruralnog razvoja u razdoblju do pristupanja RH u EU, način njihove provedbe i financiranje. One obuhvaćaju mjere predviđene IPARD programom ruralnog razvoja, potporu za osiguranje od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi, potporu za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja, potporu za kapitalna ulaganja u poljoprivredi, potporu dohotku poljoprivrednih gospodarstava, potporu za ekološku i integriranu poljoprivrednu proizvodnju te potporu za područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi. Maksimalna visina javne potpore za ove mjere propisana je u Dodatku 5. Zakona.

Odredbama ovog Zakona uspostavlja se administrativna infrastruktura potrebna za provedbu mjera ruralnog razvoja koje će se financirati sredstvima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj – EAFRD, a u razdoblju nakon pristupanja RH u EU. Ova infrastruktura, u skladu s pravilima Uredbe Vijeća (EC) br. 1698/2005 o potpori ruralnom razvoju putem Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, obuhvaća:

- obvezu donošenja Nacionalnog strateškog plana ruralnog razvoja i Programa ruralnog razvoja na Vladi RH
- definiranje mjera, uključujući intenzitet potpore, koje se mogu financirati sredstvima EAFRD (Dodatak 6. Zakona), a planiraju se u Programu ruralnog razvoja
- određivanje tijela uključenih u upravljanje i provedbu EAFRD mjera i
- propisivanje načina provedbe mjera.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Kod ocjene potrebnih sredstava za provedbu ovog Zakona razlikuju se dva razdoblja na koja se ovaj Zakon odnosi. Prvo je razdoblje 2011. godina za vrijeme kojeg će se zadnji put primjenjivati nacionalni sustav izravnih plaćanja te će isključivi izvor financiranja biti Državni proračun. Za provedbu ovoga Zakona neće biti potrebna dodatna sredstva već će se isti provoditi preraspodjelom planiranih sredstava Državnog proračuna za 2011. i 2012. godinu, unutar razdjela nadležnog ministarstva¹.

Što se tiče projekcije financijskog okvira za 2012. godinu tu postoje određene nepoznanice koje donosi očekivano članstvo u Europskoj uniji u toj godini. Iako u ovom trenutku nije poznat točan datum pristupanja RH u EU, velika je vjerojatnost da će to biti najkasnije u prvoj polovici 2012. godine. Stoga u ovom Zakonu nisu za 2012. godinu iskazani iznosi ukupne, a niti svih sektorskih omotnica. Iznimka su jedino sektorske omotnice za proizvodno vezana plaćanja za stavke gdje je predviđeno zadržavanje državne pomoći tijekom prijelaznog razdoblja 2012.-2014. godine te potom njihovo ukidanje.

Članstvo u EU donosi potencijalno visoke mogućnosti plaćanja sektoru ali istodobno i obveze transfera domaćih sredstava u proračun EU. Iskustva iz zadnja dva kruga proširenja EU pokazuju da su nove zemlje članice izdvajale iz vlastitog proračuna određeni postotak sredstava za izravna plaćanja u odnosu na gornju razinu nacionalne omotnice koja se utvrđuje pristupnim sporazumom. Taj se postotak utvrđivao u zadnjoj fazi pristupnih pregovora a kretao se u pravilu od 30 do najviše 60 posto na početku članstva. Potom se taj postotak nadopunjujućih plaćanja iz nacionalnog proračuna (en. „top-ups“) umanjivao po degresivnoj stopi do postizanja punog iznosa plaćanja iz zajedničkih sredstva EU. Početni udio sredstava EU je na početku bio 25 posto a koliko će to biti u slučaju naše zemlje stajat će u dokumentu o pristupanju Republike Hrvatske u Europsku uniju nakon što budu okončani pregovori. Stoga egzaktno procjene potrebnih sredstava u nacionalnom proračunu za godine koje slijede nakon 2011. godine u ovom trenutku još nisu moguće.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Uz Prijedlog za donošenje ovoga Zakona dostavlja se Prijedlog Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ruralnom razvoju s konačnim prijedlogom Zakona.

V. PRIJEDLOG DA SE OVAJ ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovoga Zakona predlaže se po hitnom postupku. U skladu s konceptualnim okvirom reforme sustava izravnih plaćanja usvojenim na Vladi RH u veljači 2010. godine, prezentiranim Europskoj komisiji u kontekstu ispunjavanja mjerila u poglavlju 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj, RH se obvezala prije ljetne stanke ove godine izraditi novi zakon o sustavu potpore u poljoprivredi i ruralnom razvoju kojim će se u prijelaznom razdoblju do ulaska Hrvatske u EU prilagoditi sustav izravnih plaćanja u Hrvatskoj onome koji se primjenjuje u EU. Stoga je i u Nacionalnom programu za pridruživanje EU predviđeno usvajanje ovog Zakona na Vladi RH tijekom lipnja s ciljem rasparve i usvajanja zakona u Hrvatskom saboru najkasnije tijekom prve polovice srpnja.

¹ Gornja granica sredstava za izravna plaćanja za proizvodnu 2011. godinu utvrđena je u iznosu od 2,4 milijarde kuna (iznos prije obračuna modulacije). Najveći je dio omotnice rezerviran za plaćanja po površini (1,556 milijardi kuna) a od sektorskih omotnica najviše je rezervirano za mlijeko (približno 323 milijuna kuna), zatim tov goveda (160 milijuna kuna) i potom za krave dojilje (147 milijuna kuna).

Slijedom navedenog, a u skladu s člankom 161. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine", broj 06/02 - pročišćeni tekst), predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DRŽAVNOJ POTPORI POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU

GLAVA I. UVODNE ODREDBE I DEFINICIJE

Uvodne odredbe

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje sljedeće:

- (a) izravna plaćanja;
- (b) mjere ruralnog razvoja;
- (c) posebna potpora poljoprivredi;
- (d) upravni i inspekcijski nadzor;
- (e) kaznene odredbe.

Definicije

Članak 2.

U smislu ovog Zakona primjenjuju se sljedeće definicije:

1. *Državna potpora* obuhvaća: izravna plaćanja, mjere ruralnog razvoja te mjere posebne potpore poljoprivredi.
2. *Izravna plaćanja* jesu plaćanja poljoprivrednim gospodarstvima za obavljanje poljoprivrednih aktivnosti radi potpore dohotku.
3. *Mjere ruralnog razvoja* obuhvaćaju mjere za unaprjeđenje konkurentnosti poljoprivrednog sektora, mjere za očuvanje i unaprjeđenje okoliša i krajobraza i mjere za poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima i diverzifikaciju ruralnih gospodarskih djelatnosti.
4. *Posebna potpora poljoprivredi* obuhvaća mjere za upravljanje rizicima i kriznim situacijama, za održanje i poboljšanje genetske kvalitete u stočarstvu, za tehničku pomoć proizvođačkim organizacijama te ostale mjere koje nisu obuhvaćene mjerama poljoprivredne politike, a uređuju se posebnim propisima.
5. *Korisnici izravnih plaćanja* jesu poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava sukladno Zakonu o poljoprivredi, koja obavljaju poljoprivrednu aktivnost.
6. *Korisnici državne potpore* ruralnom razvoju jesu fizičke i pravne osobe koje ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom.
7. *Poljoprivredna aktivnost* podrazumijeva uzgoj poljoprivrednih kultura, držanje i uzgoj stoke i proizvodnju poljoprivrednih proizvoda ili održavanje zemljišta u stanju pogodnom za poljoprivrednu proizvodnju i očuvanje okoliša.
8. *Višestruka sukladnost* je ispunjavanje uvjeta vezanih uz zaštitu okoliša, zdravlje ljudi, životinja i bilja, dobrobit životinja, te uvjeta vezanih uz dobru poljoprivrednu i okolišnu praksu, utvrđenih posebnim propisima.
9. *Nacionalna omotnica* je gornja granica financijskih sredstava predviđenih za izravna plaćanja tijekom jedne godine.
10. *Modulacija* je umanjenje isplata izravnih plaćanja za pojedina poljoprivredna gospodarstava čija prava na izravna plaćanja na razini proizvodne godine prelaze zakonom propisani iznos.
11. *Državna pomoć* je potpora iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Državni proračun) za poljoprivrednike u posebno osjetljivim sektorima u prijelaznom razdoblju, nakon pristupanja Republike Hrvatske u Europsku Uniju.

Članak 3.

- (1) Korisnici državne potpore ostvaruju pravo na državnu potporu sukladno odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega.
- (2) Korisnik državne potpore ne smije davati netočne podatke u namjeri ostvarivanja sredstava državne potpore.
- (3) Korisnik državne potpore dužan je na jedinstveni račun Državnog proračuna vratiti sredstva državne potpore dobivena na temelju netočnih podataka i/ili ako ih je ostvario protivno uvjetima i odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega.
- (4) U slučaju da korisnik državne potpore iz stavka 3. ovoga članka ne vrati sredstva državne potpore u roku određenom rješenjem poljoprivrednog inspektora, dužan je platiti zakonske zatezne kamate.
- (5) Korisnik državne potpore koji nije vratio novčana sredstva iz stavka 3. i 4. ovoga članka ne ostvaruje pravo na isplatu državne potpore određene ovim Zakonom do podmirenja nastalih novčanih obveza.
- (6) Korisniku državne potpore koji je nezakonito ostvario sredstva izravnih plaćanja za 50% umanjit će se isplata sredstava izravnih plaćanja po prvom sljedećem odobrenom zahtjevu za izravna plaćanja nakon što rješenje poljoprivrednog inspektora kojim naređuje povrat nezakonito ostvarenih sredstava izravnih plaćanja postane izvršno.
- (7) Korisniku državne potpore koji je nezakonito ostvario sredstva potpore mjerama ruralnog razvoja za 50% umanjit će se isplata sredstava potpore mjerama ruralnog razvoja po prvom sljedećem odobrenom zahtjevu odnosno prijavi na natječaj nakon što rješenje poljoprivrednog inspektora kojim naređuje povrat nezakonito ostvarenih sredstava potpore mjerama ruralnog razvoja postane izvršno.
- (8) Odstupanja između prijavljenih i stvarnih poljoprivrednih površina odnosno između prijavljenog i stvarnog broja životinja koje ispunjavaju uvjete za isplatu sredstava izravnih plaćanja, zbog kojih se vrše umanjivanja isplata sredstava izravnih plaćanja sukladno odredbama članka 18. ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, nemaju posljedice iz stavka 6. ovoga članka niti se smatraju prekršajem.
- (9) Korisnici državne potpore moraju čuvati isprave na temelju kojih su ostvarili državnu potporu četiri godine od dana podnošenja zahtjeva na temelju kojeg su ostvarili pravo na državnu potporu.

Posebna potpora

Članak 4.

Posebna potpora poljoprivredi obuhvaća:

1. Mjere za upravljanje rizicima i kriznim situacijama kroz:
 - potporu za nadoknadu šteta poljoprivrednoj proizvodnji ili na sredstvima za poljoprivrednu proizvodnju,
 - potporu za zatvaranje proizvodnih, prerađivačkih i marketinških kapaciteta,
 - potporu za spašavanje i restrukturiranje poljoprivrednih poduzeća u teškoćama.
2. Mjere za održanje i poboljšanje genetske kvalitete u stočarstvu kroz:
 - potporu stočarskom sektoru za poboljšanje genetske kvalitete.
3. Mjere za tehničku pomoć proizvođačkim organizacijama kroz:
 - potporu za pružanje tehničke pomoći poljoprivrednicima preko proizvođačkih organizacija.
4. Ostale mjere, koje nisu obuhvaćene mjerama poljoprivredne politike, kroz:
 - potporu za zapošljavanje,
 - potporu za istraživanje i razvoj,
 - horizontalne instrumente potpore koji se primjenjuju i na poljoprivredni sektor,
 - potporu za oglašavanje poljoprivredne proizvodnje.

Članak 5.

- (1) Davatelji državne potpore za mjere ruralnog razvoja i posebne državne potpore, u smislu ovoga Zakona, jesu Republika Hrvatska putem ovlaštenih pravnih osoba i središnjih tijela državne uprave, jedinice lokalne samouprave, jedinice područne (regionalne) samouprave.
- (2) Davatelji državne potpore dužni su izvijestiti Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) o provedenim i isplaćenim potporama poljoprivredi ruralnom razvoju.
- (3) Sredstva za ovu svrhu davatelji osiguravaju u svom proračunu.
- (4) Način i uvjete dodjele posebne potpore poljoprivredi uredbom propisuje Vlada Republike Hrvatske.

Državna potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju na lokalnoj razini

Članak 6.

- (1) U okviru svojih programa potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu financirati mjere ruralnog razvoja te određene mjere posebne potpore poljoprivredi sukladno odredbama ovoga Zakona i pratećim provedbenim propisima.
- (2) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne mogu financirati mjere koje se temelje na cijeni, količini, jedinici proizvodnje i/ili jedinici sredstava za proizvodnju.
- (3) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za mjere iz svojih programa potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju dužne su zatražiti odobrenje Ministarstva.
- (4) Ministarstvo će, sukladno uvjetima propisanim ovim Zakonom i pratećim propisima, donijeti odluku o odobrenju mjera ili odluku o odbijanju zahtjeva.
- (5) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave podnose Ministarstvu izvješće o provedbi mjera iz programa potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju.
- (6) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu odobravati lokalne potpore poljoprivredi bez odobrenja Ministarstva i to zaključno s 1. studenim 2011. godine.
- (7) Odluke iz stavka 4. ovoga članka nisu upravni akti.

Registar državnih potpora

Članak 7.

- (1) Ministarstvo vodi Registar državnih potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju u kojeg se upisuju podaci o državnoj potpori iz članka 2., točke 1. ovoga Zakona.
- (2) Način vođenja registra, način prijavljivanja i izvještavanja o dodjeljenim državnim potporama propisuje pravilnikom ministar nadležan za poljoprivredu i ruralni razvoj (u daljnjem tekstu: ministar).

Ovrha

Članak 8.

Sredstva državne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju ne mogu biti predmet ovrhe dok se ne isplate na račun korisnika.

GLAVA II.
OPĆE ODREDBE O IZRAVNIM PLAĆANJIMA

Višestruka sukladnost

Članak 9.

- (1) Korisnici izravnih plaćanja obavezni su ispunjavati uvjete višestruke sukladnosti u poljoprivrednoj proizvodnji, i to:
 - uvjete vezane uz zaštitu okoliša, zdravlje ljudi, životinja i bilja te dobrobit životinja, utvrđene posebnim propisima i
 - uvjete vezane uz dobru poljoprivrednu i okolišnu praksu.
- (2) Nepridržavanje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka ima za posljedicu umanjenje ili gubitak prava na izravna plaćanja.
- (3) Ministar pravilnikom:
 - određuje koji su to uvjeti iz stavka 1. alineje 1. ovoga članka koji se odnose na višestruku sukladnost,
 - određuje uvjete iz stavka 1. alineje 2. ovoga članka,
 - određuje rokove u kojima ispunjavanje uvjeta višestruke sukladnosti postaje obveza u ostvarivanju prava na izravna plaćanja i
 - određuje način umanjenja prava za neizvršavanje obveza.

Savjetovanje poljoprivrednika vezano uz višestruku sukladnost

Članak 10.

- (1) Korisnici koji ostvaruju pravo na izravna plaćanja uključeni su u sustav savjetovanja poljoprivrednika u pogledu ispunjavanja uvjeta višestruke sukladnosti.
- (2) Usluge savjetovanja poljoprivrednika iz stavka 1. ovoga članka su besplatne za korisnika.
- (3) Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu provodi sustav savjetovanja korisnika iz stavka 1. ovoga članka.
- (4) Sustav savjetovanja iz stavka 1. ovoga članka u području zdravlja ljudi i životinja te dobrobiti životinja osim Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu mogu provoditi i veterinarske organizacije s javnim ovlastima.
- (5) Način i uvjete provedbe sustava savjetovanja poljoprivrednika vezano uz višestruku sukladnost propisuje ministar pravilnikom.

Integrirani administrativni i kontrolni sustav

Članak 11.

- (1) Integrirani administrativni i kontrolni sustav (u daljnjem tekstu: IAKS) čine postupci nužni za pravilnu provedbu izravnih plaćanja, a to su:
 - jedinstvena identifikacija poljoprivrednog gospodarstva koje predaje zahtjev,
 - sustav za identifikaciju zemljišnih parcela (u daljnjem tekstu: ARKOD sustav),
 - sustav za identifikaciju i registraciju životinja (u daljnjem tekstu: JRDŽ),
 - sustav za utvrđivanje i evidentiranje prava na plaćanje,
 - podnošenje zahtjeva,
 - administrativna kontrola zahtjeva i
 - kontrola na terenu.

- (2) Pri provedbi mjera za uređenje tržišta poljoprivrednih proizvoda mjera politike ruralnog razvoja mogu se koristiti dijelovi IAKS-a iz stavka 1. ovoga članka.

Jedinstveni sustav za identifikaciju poljoprivrednog gospodarstva

Članak 12.

Jedinstveni matični identifikacijski broj poljoprivrednog gospodarstva (MIBPG) koji se dodjeljuje prilikom upisa u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava koristi se kao jedinstveni broj za identifikaciju poljoprivrednog gospodarstva koje predaje zahtjev za izravna plaćanja.

ARKOD sustav

Članak 13.

- (1) ARKOD sustav je evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta u digitalnom grafičkom obliku.
- (2) ARKOD sustav uspostavlja i vodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja).
- (3) Do uspostave ARKOD sustava za identifikaciju zemljišnih parcela, referentna čestica za ostvarivanje prava na izravna plaćanja je katastarska čestica.
- (4) Uvjete, sadržaj, način uspostave i vođenje ARKOD sustava ministar propisuje pravilnikom.

Podnošenje zahtjeva

Članak 14.

Zahtjev za izravna plaćanja podnosi nositelj poljoprivrednog gospodarstva Agenciji za plaćanja.

Nositelj poljoprivrednog gospodarstva

Članak 15.

- (1) Nositelj poljoprivrednog gospodarstva odgovorna je osoba na poljoprivrednom gospodarstvu u smislu ovoga Zakona.
- (2) Nositelj obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva je punoljetna osoba koja radi stalno ili povremeno na gospodarstvu i odgovorna je za njegovo poslovanje, a biraju je članovi kućanstva.
- (3) Nositelj poljoprivrednog gospodarstva koje djeluje kao obrt je vlasnik obrta.
- (4) Nositelj poljoprivrednog gospodarstva koje djeluje kao trgovačko društvo ili zadruga je odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Administrativna kontrola

Članak 16.

- (1) Administrativnu kontrolu zahtjeva za izravna plaćanja provodi Agencija za plaćanja.
- (2) Administrativna kontrola zahtjeva za izravna plaćanja obuhvaća kontrolu usklađenosti svih podnesenih zahtjeva za potpore sa zakonskim i podzakonskim propisima.

*Kontrola na terenu***Članak 17.**

- (1) Kontrolu zahtjeva za izravna plaćanja na terenu provodi Agencija za plaćanja.
- (2) Poslove kontrole na terenu Agencija za plaćanja može povjeriti drugim pravnim osobama.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, do uspostave kontrole na terenu od strane Agencije za plaćanja, kontrolu na terenu provodit će poljoprivredna inspekcija u okviru i sukladno odredbama o provedbi inspekcijskog nadzora.
- (4) Kontrolom na terenu tijekom jedne godine mora biti obuhvaćeno najmanje 5% od svih korisnika koji su podnijeli zahtjev za izravna plaćanja za tu proizvodnu godinu.
- (5) Ako se kontrolom na terenu otkriju bitne nepravilnosti u vezi s odobrenom vrstom izravnih plaćanja ili s odobrenim izravnim plaćanjima ili dijelom izravnih plaćanja povećati će se broj kontrola na terenu u tekućoj godini kao i postotak korisnika koje treba kontrolirati u sljedećoj godini.
- (6) Uzorak na kojem će biti provedena kontrola na terenu podnesenih zahtjeva odabire se na podlozi analize rizika i elemenata reprezentativnosti koje za svaku godinu donosi Agencija za plaćanja.
- (7) Agencija za plaćanja će na temelju rezultata provedenih kontrola za svaku godinu ocijeniti učinkovitost parametara koji su korišteni pri analizi rizika u prethodnoj godini, te prema potrebi unaprijediti metode analize rizika koje će biti korištene za iduću godinu.

*Umanjenja i isključenja***Članak 18.**

- (1) Za odstupanja između prijavljenih i stvarnih poljoprivrednih površina odnosno između prijavljenog i stvarnog broja životinja koje ispunjavaju uvjete za isplatu sredstava izravnih plaćanja do uključivo 20% izvršit će se umanjenja isplata sredstava izravnih plaćanja za cijeli ili dio zahtjeva, a za odstupanja iznad 20% izvršit će se isključenja od isplate sredstava izravnih plaćanja za cijeli ili dio zahtjeva.
- (2) Raspone unutar odstupanja iz stavka 1. ovoga članka i visinu umanjenja isplata sredstava izravnih plaćanja zbog tih odstupanja kao i raspone odstupanja zbog kojih se vrše potpuna ili djelomična isključenja od isplate sredstava izravnih plaćanja propisuje ministar pravilnikom.

*Odluke***Članak 19.**

- (1) Agencija za plaćanja za svakog korisnika donosi Odluku o ostvarivanju prava na izravna plaćanja.
- (2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka nije upravni akt.
- (3) Na Odluku iz stavka 1. ovoga članka korisnik ima pravo podnijeti prigovor povjerenstvu za prigovore u Agenciji za plaćanja u roku od 15 dana od zaprimanja Odluke.

*Financijski okvir***Članak 20.**

- (1) Ukupna sredstva predviđena za izravna plaćanja (u daljnjem tekstu: Nacionalna omotnica) do dana pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju utvrđuju se na razini proizvodne godine, sukladno iznosima osiguranim u Državnom proračunu.

- (2) Nacionalna omotnica od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju utvrđuje se sukladno odredbama iz dokumenta o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Modulacija
Članak 21.

- (1) Umanjenjem isplata izravnih plaćanja (u daljnjem tekstu: modulacija) obuhvaćena su ona prava na razini proizvodne godine po korisniku koja prelaze iznos od 100.000,00 kn.
- (2) Proizvodna godina iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća razdoblje kalendarske godine, a znači godinu:
- žetve ratarskih kultura,
 - berbe povrća, grožđa i voća,
 - korištenja livada i pašnjaka,
 - prodaje maslinovog ulja,
 - držanja i tova stoke i
 - isporuke mlijeka.
- (3) Modulacija se primjenjuje po osnovnoj stopi od 8% za 2011. i 2012. godinu.
- (4) Za prava iznad 2.160.000,00 kn, osnovna stopa modulacije iz stavka 3. ovoga članka uvećava se za dodatnu stopu od 4% i ukupno iznosi 12% za 2011. i 2012. godinu.
- (5) Modulacija se primjenjuje pri svakoj isplati izravnih plaćanja, a konačni obračun i isplata po korisniku vrši se do konca lipnja iduće godine.
- (6) Sredstva prikupljena modulacijom za prethodnu proizvodnu godinu koriste se za financiranje državnih potpora u poljoprivredi u tekućoj godini.
- (7) Nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju odredbe vezane uz modulaciju primjenjivat će se u skladu s pozitivnim propisima Europske unije za nove zemlje članice.

Članak 22.

- (1) Konačni obračun prava na isplatu izravnih plaćanja po Korisniku za proizvodnu godinu provodi se do 15. svibnja iduće godine na način da se u izračunu obuhvate sva prava na izravna plaćanja u proizvodnoj godini za koju se podnosi zahtjev dobivena nakon izvršene:
- prilagodbe temeljem kontrole ispravnosti zahtjeva,
 - prilagodbe vezane uz pravodobnost zahtjeva,
 - prilagodbe vezane uz poštivanje višestruke sukladnosti,
 - prilagodbe vezane uz rezultate kontrole na terenu,
 - prilagodbe vezane uz rezultate inspekcijskog nadzora,
 - prilagodbe vezane uz utvrđivanje jediničnih iznosa izravnih plaćanja u skladu s raspoloživim financijskim okvirom te
 - modulacije iz članka 21. ovoga Zakona.
- (2) Ukoliko je Korisniku za jednu proizvodnu godinu isplaćeno više od iznosa dobivenog konačnim obračunom prava, Korisnik je dužan na zahtjev Agencije za plaćanja uplatiti razliku na jedinstveni račun Državnog proračuna u roku od 60 dana od dobivanja obavijesti.
- (3) Agencija za plaćanja može razliku iz stavka 2. ovoga članka oduzeti Korisniku od isplata izravnih plaćanja po osnovi zahtjeva kojeg je Korisnik podnio za sljedeću proizvodnu godinu, i to po isteku roka iz stavka 2. ovoga članka.

Ostale opće odredbe
OPG – status obveznika poreza na dohodak
Članak 23.

- (1) Uvjet za ostvarenje izravnih plaćanja za obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja su u prethodnoj kalendarskoj godini ostvarila više od 24.000,00 kn primitaka od izravnih plaćanja jest status obveznika poreza na dohodak nositelja gospodarstva po osnovi obavljanja djelatnosti poljoprivrede.
- (2) Za potrebe utvrđivanja ispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka uračunat će se primici od izravnih plaćanja, sukladno ovom Zakonu.
- (3) Za potrebe utvrđivanja ispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka u 2011. godini računati će se primici od izravnih plaćanja u 2010. godini, sukladno Zakonu o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Narodne novine" br. 83/09, 153/09 i 60/10).
- (4) Nositelji gospodarstva iz stavka 1. ovoga članka obvezni su pri podnošenju zahtjeva za izravna plaćanja u tekućoj godini priložiti dokaz Agenciji za plaćanja da su upisani u Registar obveznika poreza na dohodak pri Poreznoj upravi, sukladno propisima o porezu na dohodak.

Minimalni zahtjevi za primanje izravnih plaćanja
Članak 24.

- (1) Izravna plaćanja se korisnicima ne isplaćuju u jednome od sljedećih slučajeva:
 - a) za korisnike koji ostvaruju pravo po poljoprivrednoj površini - ako je prihvatljiva površina gospodarstva za koju se traže izravna plaćanja ili se ona trebaju dodijeliti prije primjene prilagodbi temeljem kontrole ispravnosti zahtjeva iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona manja od jednoga hektara, izuzev gospodarstava koja imaju isključivo trajne nasade kod kojih je prihvatljiva površina svih vrsta trajnih nasada manja od 0,25 ha ili
 - b) za ostale korisnike – ako je ukupni iznos zatraženih izravnih plaćanja koja se trebaju dodijeliti prije primjene prilagodbi iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona u određenoj kalendarskoj godini manji od 750 kn.
- (2) Trajni nasadi u smislu stavka 1. točke a) ovoga članka jesu nasadi kultura iz članka 28. stavka 3., alineje 6, 11, 12, 13, 14 i 15 koji mogu biti mješoviti, koji nisu uključeni u plodored i različiti su od trajnih travnjaka te zauzimaju zemljište u razdoblju od 5 godina ili dulje.
- (3) Korisnici ostvaruju pravo na izravna plaćanja u stočarstvu ukoliko im obujam pojedinih proizvodnji na razini proizvodne godine zadovoljava minimume (u daljnjem tekstu: minimalno poticane količine) navedene u Dodatku 2., koji je sastavni dio ovoga Zakona.

GLAVA III.
IZRAVNA PLAĆANJA ZA 2011. GODINU

Financijski okvir
Članak 25.

- (1) Nacionalna omotnica za 2011. godinu su sredstva koja se osiguravaju u Državnom proračunu, a sastoji se od:
 - Omotnice za osnovno plaćanje po poljoprivrednoj površini i
 - Sektorskih omotnica za proizvodno vezana plaćanja.

- (2) U Omotnici za osnovno plaćanje po poljoprivrednoj površini utvrđuju se za 2011. godinu sredstva za osnovno plaćanje po poljoprivrednoj površini i pripadajući jedinični iznosi.
- (3) U Sektorskim omotnicama za proizvodno vezana plaćanja za 2011. godinu utvrđuju se sredstva predviđena za proizvodno vezana plaćanja i pripadajući jedinični iznosi.
- (4) Omotnice iz 1. i 2. stavka ovoga članka iskazane su u Dodatku 1. koji je sastavni dio ovoga Zakona.

Opće odredbe

Članak 26.

- (1) Izravna plaćanja u 2011. godini obuhvaćaju osnovno plaćanje po poljoprivrednoj površini i proizvodno vezana plaćanja.
- (2) Osnovno plaćanje po poljoprivrednoj površini je plaćanje za:
 - livade i pašnjake i
 - sve ostale vrste korištenja zemljišta.
- (3) Proizvodno vezana plaćanja u biljnoj proizvodnji jesu plaćanja za:
 - maslinovo ulje,
 - šećernu repu i
 - duhan.
- (4) Proizvodno vezana plaćanja u stočarstvu jesu plaćanja za:
 - krave dojilje,
 - ovce i koze,
 - tov goveda,
 - mliječne krave,
 - rasplodne krmače i
 - kravlje, ovčje i kozje mlijeko.

Članak 27.

- (1) Jedinični iznos izravnih plaćanja iz Dodatka 1. predstavlja najviši iznos po jedinici proizvodnje koji se može isplatiti korisniku za pravo ostvareno u 2011. proizvodnoj godini.
- (2) Ukoliko zahtjevi za osnovno plaćanje po poljoprivrednoj površini premaše raspoloživa sredstva u Omotnici za osnovno plaćanje po poljoprivrednoj površini, jedinični iznosi za osnovna plaćanja proporcionalno se smanjuju.
- (3) Ukoliko zahtjevi za proizvodno vezana plaćanja premaše raspoloživa sredstva unutar pojedinih Sektorskih omotnica za proizvodno vezana plaćanja, jedinični iznosi za proizvodno vezano plaćanje u tom sektoru proporcionalno se smanjuju.
- (4) Ukoliko su podneseni zahtjevi u pojedinim omotnicama manji od raspoloživih sredstava, neiskorištena sredstva proporcionalno se raspoređuju na omotnice u kojima su zahtjevi premašili raspoloživa sredstva.

Plaćanja u biljnoj proizvodnji Osnovno plaćanje po poljoprivrednoj površini

Članak 28.

- (1) Korisnici podnose godišnje zahtjev za osnovno plaćanje po poljoprivrednoj površini.
- (2) Jedinični iznos osnovnog plaćanja po poljoprivrednoj površini različit je za livade i pašnjake i ostale vrste korištenja zemljišta.

- (3) Ostale vrste korištenja zemljišta iz stavka 2. ovoga članka znače uzgoj:
- žitarica, i to: pšenice, raži, kukuruza, ječma, zobi, prosa, pšenoraži (triticale), sirka, heljde i ostalih žitarica,
 - uljarica, i to: suncokreta, uljane repice, tikve uljanice i ostalih uljarica,
 - soje,
 - krmnog bilja, i to: kukuruza za silažu, stočnog kelja, stočnog graška, stočnog sirka, djeteline, lucerne, sudanske trave, djetelinsko-travne smjese, travno-djetelinske smjese, travne smjese, trava, grahorice, stočne repe, rotkve, korabe, krmne repice, lupine i ostalog krmnog bilja,
 - šećerne repe,
 - ljekovitog bilja, i to: kamilice, mente, kadulje, ružmarina, stolisnika, komorača, timijana, smilja, bazge, crnog i bijelog sljeza, melise, nevena, lavande, buhača i ostalog ljekovitog bilja uzgojenog na oranicama,
 - duhana,
 - ostalog industrijskog bilja, i to: uljane gorušice, ricinusa, lana, konoplje, cikorije i ostalog industrijskog bilja,
 - povrća, i to: rajčice, paprike, krastavca, luka, mrkve, pastirnaka, peršina, kupusa, cikle, graha, graška, boba, češnjaka, poriluka, tikve, tikvice, blitve, špinata, kelja, korabice, salate, patlidžana, merkantilnog krumpira, mahuna, slanutka, cvjetače, brokule, kelja pupčara, korabe, kukuruza šećerca, lubenice, dinje i ostalih vrsta povrća,
 - sjemenskih usjeva, i to: pšenice, pšenoraži, raži, ječma, zobi, kukuruza, šećerne repe, soje, suncokreta, uljane repice, duhana, krumpira, krmnog bilja, povrća i ostalog bilja,
 - plemenite vinove loze,
 - voćnih vrsta, i to: jabuke, kruške, mandarine, kupine, maline, kivija, limuna i naranče, breskve, nektarine, marelice, trešnje, višnje, šljive, oraha, badema, lijeske, kestena, smokve, rogača i šipka, dunja, jagoda, ribiza, ogrozda, borovnica i brusnica i ostalih voćnih vrsta,
 - hmelja,
 - maslina,
 - matičnih nasada podloge i plemke, i to: vinove loze, voćnih vrsta i maslina.
- (4) Uvjet za ostvarenje osnovnog plaćanja za livade i pašnjake je držanje najmanje 0,5 uvjetnih grla goveda, konja, koza, ili ovaca po hektaru livada i pašnjaka sukladno Dodatku 4. ovog Zakona.

Proizvodno vezana plaćanja u biljnoj proizvodnji

Članak 29.

Korisnici podnose jednom godišnje zahtjev za proizvodno vezana plaćanja u biljnoj proizvodnji, zajedno sa zahtjevom za osnovno plaćanje po poljoprivrednoj površini, i to za:

- maslinovo ulje po litri,
- šećernu repu po hektaru,
- duhan po kilogramu.

Maslinovo ulje

Članak 30.

- (1) Korisnici ostvaruju plaćanje za maslinovo ulje za prodane i isporučene količine kategorija ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje.

- (2) Korisnici ostvaruju plaćanje za ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje ukoliko posjeduju najmanje 30 stabala maslina.

Duhan

Članak 31.

- (1) Korisnici ostvaruju plaćanje za duhan za proizvedeni i predani list duhana na preradu registriranom obrađivaču duhana.

Plaćanja u stočarstvu

Članak 32.

Stoka za koju se podnosi zahtjev za plaćanja u stočarstvu mora biti upisana u JRDŽ-u te propisno označena.

Članak 33.

Korisnici podnose zahtjev za plaćanja za:

- krave dojlilje, godišnje
- ovce i koze, godišnje
- tov goveda, polugodišnje
- mliječne krave, godišnje
- rasplodne krmače, godišnje
- kravlje, ovčje i kozje mlijeko, godišnje.

Plaćanja po grlu stoke

Premija za krave dojlilje

Članak 34.

- (1) Korisnici ostvaruju godišnju premiju za krave dojlilje po kravi mesne ili kombinirane pasmine te njihovih križanaca, koja pripada stadu namijenjenom za uzgoj teladi za proizvodnju mesa.
- (2) Premija za krave dojlilje dodjeljuje se svakom korisniku, uz uvjet da ne isporučuje mlijeko sa svojeg gospodarstva na daljnju preradu odobrenim objektima za poslovanje s hranom životinjskog podrijetla 12 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, premija za krave dojlilje može se dodijeliti svakom korisniku čija godišnja isporuka mlijeka odobrenim objektima za poslovanje s hranom životinjskog podrijetla tijekom jedne proizvodne godine ne prelazi 120.000 kilograma.
- (4) Pravo na plaćanje za krave dojlilje isključuje pravo na plaćanje za mliječne krave.

Premije za ovce i koze

Članak 35.

Korisnici ostvaruju godišnju premiju za rasplodne ovce i koze koje su se najmanje jednom ojanjile ili ojarile te za druga ženska grla starija od godine dana.

Plaćanja za tov goveda

Tov goveda **Članak 36.**

(1) Korisnici ostvaruju plaćanje za tov goveda po grlu, uz uvjet da je grlo držano u tovu na gospodarstvu najmanje 210 dana za ženska grla ili najmanje 250 dana za muška grla i da je isporučeno na klanje u dobi od najmanje 12 mjeseci do najviše 24 mjeseca.

(2) Pravo na plaćanje za tov goveda ostvaruje se jednom u životu grla.

Posebna plaćanja po grlu stoke

Mliječne krave **Članak 37.**

(1) Korisnici ostvaruju plaćanje za mliječne krave po kravi mliječne ili kombinirane pasmine u proizvodnji mlijeka kod kojih se provodi kontrola mliječnosti.

(2) Pravo na plaćanje za mliječne krave isključuje pravo na plaćanje za krave dojlje.

Rasplodne krmače **Članak 38.**

Korisnici ostvaruju godišnje plaćanje za rasplodne krmače po grlu.

Mlijeko kravlje, ovčje i kozje **Članak 39.**

(1) Korisnici ostvaruju plaćanje za mlijeko po kilogramu proizvedenog i isporučenog kravljeg, ovčjeg ili kozjeg mlijeka odobrenim objektima za poslovanje s hranom životinjskog podrijetla s gospodarstva upisanog u Registar farmi.

(2) Plaćanje za mlijeko može se ostvariti samo za mlijeko I. razreda kakvoće.

Ostale odredbe vezane za izravna plaćanja

Isplate izravnih plaćanja **Članak 40.**

Isplate izravnih plaćanja za prava utvrđena u određenoj proizvodnoj godini vrše se izravno korisnicima prema sljedećoj dinamici:

- a) godišnje - za osnovno plaćanje po poljoprivrednoj površini, proizvodno vezana plaćanja u biljnoj i stočarskoj proizvodnji, po grlu stoke, osim za tov goveda,
- b) polugodišnje – za plaćanja za tov goveda i
- c) mjesečno - za plaćanja za mlijeko.

Članak 41.

Način provedbe izravnih plaćanja te detaljne uvjete, kriterije i postupke za ostvarivanje izravnih plaćanja propisat će ministar pravilnikom.

GLAVA IV. JEDINSTVENA IZRAVNA PLAĆANJA

Članak 42.

- (1) Republika Hrvatska će od 2012. godine provoditi program jedinstvenih izravnih plaćanja na regionalnoj razini (u daljnjem tekstu: Program jedinstvenih plaćanja) sukladno Zajedničkoj poljoprivrednoj politici Europske unije.
- (2) Za primjenu Programa jedinstvenih plaćanja čitav teritorij Republike Hrvatske podrazumijeva se jednom regijom.
- (3) Sve vrste plaćanja u okviru Programa jedinstvenih plaćanja dodjeljuju se samo onim korisnicima koji su podnijeli zahtjev za potporu do 15. svibnja 2012. godine.
- (4) Plaćanja iz stavka 3. ovoga članka obuhvaćaju prava na proizvodno nevezana plaćanja (u daljnjem tekstu: prava na plaćanja) i prava na proizvodno vezana plaćanja.

Nacionalna omotnica

Članak 43.

- (1) Nacionalna omotnica od 2012. godine predstavlja zbroj gornjih granica ukupne vrijednosti svih dodijeljenih prava na plaćanja i svih dodijeljenih prava na proizvodno vezana plaćanja.
- (2) Sredstva Nacionalne omotnice iz stavka 1. ovoga članka dijele se na sredstva za:
 - Jedinstveno regionalno plaćanje po poljoprivrednoj površini (u daljnjem tekstu: Regionalno plaćanje),
 - Nacionalnu rezervu,
 - Proizvodno vezana plaćanja.

Regionalno plaćanje

Članak 44.

- (1) Sredstva za Regionalno plaćanje osiguravaju se u Nacionalnoj omotnici za dodjelu prava na Regionalno plaćanje za:
 - livade i pašnjake,
 - ostale vrste korištenja zemljišta
- (2) Sredstva za Regionalno plaćanje za livade i pašnjake ne mogu premašiti iznos od jedne trećine od sredstava za Regionalno plaćanje za ostale vrste korištenja zemljišta.

Nacionalna rezerva

Članak 45.

- (1) Sredstva Nacionalne rezerve osiguravaju se u Nacionalnoj omotnici za dodjelu dodatnih prava na plaćanje:
 - korisnicima u osjetljivim sektorima zbog prijelaza na Program jedinstvenih plaćanja.
 - novim Korisnicima koji su se počeli baviti poljoprivredom i upisali u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava.
- (2) Osjetljivi sektori iz stavka 1. ovoga članka jesu:
 - mlijeko,
 - tov goveda,
 - ovce i koze,
 - duhan.

- (3) Prava na plaćanja iz Nacionalne rezerve dodjeljuju se sukladno objektivnim kriterijima kojima se osigurava jednako postupanje prema svim korisnicima izravnih plaćanja iz referentnog razdoblja.
- (4) Gornja granica Nacionalne rezerve se utvrđuje na način da korisnici osnovnog plaćanja po poljoprivrednoj površini pri izračunu prava na regionalno plaćanje ne budu u nepovoljnijem položaju u odnosu na razinu plaćanja u referentnom razdoblju.
- (5) Referentno razdoblje za utvrđivanje visine Nacionalne rezerve za dodjelu dodatnih prava na plaćanje korisnicima u osjetljivim sektorima iz stavka 1. ovoga članka je 2011. godina.
- (6) Način i uvjete za dodjelu dodatnih prava na plaćanje iz Nacionalne rezerve propisat će ministar posebnim propisom.

Proizvodno vezana plaćanja

Članak 46.

- (1) Prava na proizvodno vezana plaćanja iz Nacionalne omoćnice dodjeljuju se u obliku prava na premije za:
 - krave dojilje i
 - ovce i koze.
- (2) Korisnici jednom godišnje podnose zahtjev za proizvodno vezana plaćanja.
- (3) Ukupni iznos pojedinačnih prava na premije ne može preći utvrđene nacionalne gornje granice sukladno iznosima navedenim u dokumentu o pristupanju Republike Hrvatske u Europsku uniju.
- (4) Unutar dijela Nacionalne omoćnice koja se odnosi na proizvodno vezana plaćanja osigurava se rezerva prava na premije iz stavka 1. ovoga članka
- (5) Način i uvjete dodjele i prijenosa prava na premije te utvrđivanja rezerve iz stavka 4. ovoga članka propisuje ministar posebnim propisom.

Premija za krave dojilje

Članak 47.

- (1) Korisnici ostvaruju pravo na godišnju premiju za krave dojilje po kravi mesne ili kombinirane pasmine te njihovih križanaca, koja pripada stadu namijenjenom za uzgoj teladi za proizvodnju mesa.
- (2) Pravo na premiju za krave dojilje dodjeljuje se svakom poljoprivredniku, uz uvjet da ne isporučuje mlijeko sa svojeg gospodarstva na daljnju preradu odobrenim objektima za poslovanje s hranom životinjskog podrijetla 12 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.
- (3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, pravo na premiju za krave dojilje može se dodijeliti svakom poljoprivredniku čija godišnja isporuka mlijeka odobrenim objektima za poslovanje s hranom životinjskog podrijetla tijekom jedne proizvodne godine ne prelazi 120.000 kilograma.

Premije za ovce i koze

Članak 48.

Korisnici ostvaruju pravo na godišnju premiju za rasplodne ovce i koze koje su se najmanje jednom ojanjile ili ojarile te druga ženska grla starija od godine dana.

Prava na plaćanja
Članak 49.

- (1) Prava na plaćanja jesu:
- pravo na regionalno plaćanje,
 - dodatno pravo na plaćanja i
 - posebno pravo na plaćanje za poljoprivredna gospodarstva bez zemljišta.
- (2) Prava na plaćanje iz stavka 1. ovog članka jesu proizvodno nevezana.
- (3) Prava na plaćanje iz stavka 1., alineje 1. i 2. ovoga članka ostvaruju se neovisno o vrsti poljoprivredne aktivnosti iz članka 2. točke 7. ovog Zakona, a prava na plaćanja iz stavka 1., alineje 3. ovoga članka ostvaruju se sukladno obavljanju poljoprivredne aktivnosti iz članka 54. ovoga Zakona.

Dodjela prava na plaćanje
Članak 50.

- (1) Korisnicima se dodjeljuju prava na plaćanje čija se jedinična vrijednost računa na način da se Nacionalna omotnica nakon linearnog sniženja za Nacionalnu rezervu podijeli s brojem prava na plaćanje utvrđenih na nacionalnoj razini u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.
- (2) Broj prava na plaćanje po korisniku jednak je broju prihvatljivih hektara koje korisnik prijavi u prvoj godini primjene programa jedinstvenih plaćanja.
- (3) Prilikom izračuna prava na plaćanja u osnovicu za obračun uzimaju se iznosi prava na plaćanje iz referentnog razdoblja prije modulacije.

Korisnici prava na regionalno plaćanje
Članak 51.

Korisnici prava na regionalno plaćanja jesu poljoprivredna gospodarstva čiji nositelj je u 2012. godini podnio zahtjev za dodjelu prava na plaćanja za prihvatljive površine na kojima obavlja poljoprivrednu aktivnost.

Površine prihvatljive za dodjelu prava na plaćanje
Članak 52.

Površine prihvatljive za dodjelu prava na plaćanja jesu poljoprivredne površine koje se koriste kao obradivo zemljište, trajni pašnjak, livada ili trajni nasad.

Uvjeti za dodjelu prava
Članak 53.

- Uvjet za dodjelu prava na plaćanja je:
- upis zemljišta u ARKOD, i to najkasnije jedan dan prije dana podnošenja zahtjeva za dodjelu prava na plaćanja,
 - stoka za koju se podnosi zahtjev za plaćanja u stočarstvu mora biti upisana u JRDŽ te propisno označena.

Korisnici bez prihvatljivih hektara
Članak 54.

Korisnicima koji obavljaju poljoprivrednu aktivnost u sektoru goveđeg mesa, mlijeka i mliječnih proizvoda ili sektoru ovčjeg i kozjeg mesa, a koji ne posjeduju prihvatljive hektare u prvoj godini primjene Programa jedinstvenih plaćanja, dodjeljuju se posebna prava čija vrijednost ne smije prijeći 36.000 kn po pravu, uz uvjet da zadrže najmanje 50% obujma

poljoprivredne aktivnosti izražene kao broj uvjetnih grla iz osnovnog stada u odnosu na referentnu godinu.

Prijenos prava na plaćanje

Članak 55.

- (1) Prava na plaćanje mogu se prenositi sa ili bez poljoprivrednog zemljišta između poljoprivrednih gospodarstava upisanih u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava.
- (2) Prava na plaćanje mogu se prenijeti prodajom ili bilo kojim drugim konačnim prijenosom sa ili bez zemljišta. S druge strane, zakup prava na plaćanje ili slične vrste transakcija dopušteni su samo ako se uz prava na plaćanje prenosi i odgovarajući broj prihvatljivih hektara.
- (3) Prilikom prodaje prava na plaćanje sa ili bez zemljišta, dio prodanih prava na plaćanje može se vratiti u Nacionalnu rezervu ili će se njihova jedinična vrijednost smanjiti u korist Nacionalne rezerve.
- (4) Prijenos prava može se prijaviti u razdoblju od 15. rujna tekuće godine do 15. travnja sljedeće godine.
- (5) Način i uvjete prijenosa prava na plaćanje, kao i izračun jedinične vrijednosti i dodjelu prava na plaćanje propisuje ministar pravilnikom.
- (6) Međutim, čak i u slučaju stvarnog ili budućeg nasljeđivanja, prava na plaćanje moguće je koristiti samo na teritoriju Republike Hrvatske u u kojoj su prava na plaćanje dodijeljena.

Uvjeti za isplatu prava

Članak 56.

Osim u slučaju više sile ili u iznimnim okolnostima, korisnik može prenijeti svoja prava na plaćanje bez zemlje samo nakon što je aktivirao barem 80% svojih prava na plaćanje tijekom barem jedne kalendarske godine ili nakon što se dobrovoljno odrekao u korist Nacionalne rezerve svih prava na plaćanje koja nije iskoristio u prvoj godini primjene programa jedinstvenih plaćanja.

Posebna proizvodno vezana potpora

Članak 57.

- (1) Posebna proizvodno vezana potpora odnosi se na:
 - (a) potpore za
 - (i) posebne vrste poljoprivrednih djelatnosti koje su važne za zaštitu ili unaprjeđenje okoliša;
 - (ii) unaprjeđenje kakvoće poljoprivrednih proizvoda;
 - (iii) unaprjeđenje trgovine poljoprivrednim proizvodima;
 - (iv) provedbu strožih standarda dobrobiti životinja;
 - (v) posebne poljoprivredne djelatnosti kojima se stvaraju dodatne koristi za poljoprivredu i okoliš;
 - (b) rješavanje posebnih problema s kojima su suočeni poljoprivrednici u sektorima mlijeka i mliječnih proizvoda, goveđeg i telećeg mesa, ovčjeg i kozjeg mesa u gospodarski ili ekološki osjetljivim područjima, ili u istim sektorima u vezi s gospodarski osjetljivim vrstama poljoprivrednih djelatnosti;
 - (c) u područjima u kojima se provode programi restrukturiranja i/ili razvoja kako bi se spriječilo napuštanje zemlje i/ili kompenzirao nepovoljniji položaj poljoprivrednika u tim područjima;
 - (d) u obliku doprinosa za premije za osiguranje usjeva, životinja i bilja;
 - (e) putem uzajamnih fondova za bolesti bilja i životinja i ekološke incidente
- (2) Ukupna posebna proizvodno vezana potpora može iznositi do 10% od nacionalne omotnice, a pojedinačna do 3,5%.

Članak 58.

Način provedbe izravnih plaćanja te detaljne uvjete, kriterije i postupke za ostvarivanje jedinstvenih izravnih plaćanja propisat će ministar pravilnikom.

DRŽAVNA POMOĆ**Članak 59.**

- (1) Republika Hrvatska će osigurati nacionalna sredstva za državnu pomoć u prijelaznom razdoblju za poljoprivrednike u posebno osjetljivim sektorima tijekom razdoblja od 2012. do 2014. godine.
- (2) Sredstva državne pomoći odnose se na proizvodno vezana plaćanja za šećernu repu, ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje, duhan, mliječne krave i rasplodne krmače, a osiguravaju se u Državnom proračunu.
- (3) Ukoliko ukupna vrijednost zahtjeva za državnu pomoć u pojedinim sektorima premaše raspoloživa sredstva jedinični iznosi proporcionalno će se smanjiti.
- (4) Ukoliko je ukupna vrijednost zahtjeva za državnu pomoć u pojedinim sektorima manja od raspoloživih sredstava ostatak će se preraspodijeliti unutar ostalih posebno osjetljivih sektora.
- (5) Sredstva državne pomoći za proizvodno vezana plaćanja u pojedinim sektorima prikazana su u Dodatku 3. koji je sastavni dio ovog Zakona.

GLAVA V.**RURALNI RAZVOJ****Mjere ruralnog razvoja za razdoblje do pristupanja
Republike Hrvatske Europskoj uniji****Članak 60.**

- (1) Mjere ruralnog razvoja do ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju obuhvaćaju:
 1. mjere u sklopu IPARD programa ruralnog razvoja 2007. – 2013., prema Zakonu o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Komisije Europskih zajednica o pravilima za suradnju u vezi s financijskom pomoći Europske komisije Republici Hrvatskoj i provedbe pomoći u okviru komponente V. (IPARD) Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) ("Narodne novine", međunarodni ugovori, br. 10/08),
 2. potporu za osiguranje od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi,
 3. potporu za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja,
 4. potporu za kapitalna ulaganja u poljoprivredi,
 5. potporu dohotku poljoprivrednih gospodarstava,
 6. potporu za ekološku i integriranu poljoprivrednu proizvodnju i
 7. potporu za područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi.
- (2) Način i uvjete provedbe mjera iz stavka 1. točki 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Članak 61.

- (1) Mjera potpore dohotku poljoprivrednih gospodarstava namijenjena je korisnicima I. i II. skupine koji su upisani u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava do 31. 12. 2010. godine.

- (2) Korisnici potpore dohotku I. skupine jesu obiteljska poljoprivredna gospodarstva čiji nositelj ili član u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu dohotku ima status osiguranika mirovinskog osiguranja u svojstvu poljoprivrednika i najmanje 50 godina života za žene, odnosno 55 za muškarce.
- (3) Korisnici potpore dohotku II. skupine jesu obiteljska poljoprivredna gospodarstva čiji nositelj ili član u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu dohotku pripada jednoj od sljedećih kategorija:
 - osoba je korisnik mirovine kao poljoprivrednik
 - osoba ima status osiguranika mirovinskog osiguranja u svojstvu poljoprivrednika i manje od 50 godina života za žene, odnosno 55 za muškarce
 - osoba ima najmanje 65 godina starosti, a ne ostvaruje dohodak po osnovi samostalnog ili nesamostalnog rada niti mirovinu.
- (4) Obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja su korisnici potpore dohotku ne mogu biti istovremeno korisnici izravnih plaćanja.
- (5) U jednoj godini po jednom poljoprivrednom gospodarstvu ostvarivanje prava na potporu dohotku u jednoj skupini isključuje mogućnost ostvarivanja prava na potporu dohotku u drugoj skupini.
- (6) Korisnici potpore dohotku I. i II. skupine u obavljanju poljoprivredne aktivnosti koriste najviše 5 ha poljoprivrednog zemljišta upisanog u ARKOD sustavu.
- (7) Mjera potpore dohotku poljoprivrednih gospodarstava iz članka 60. stavka 1. točke 5. primjenjuje se za 2011. godinu.

Članak 61.

- (1) Maksimalna visina javne potpore za mjere iz članka 60. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona propisana je IPARD programom ruralnog razvoja 2007. – 2013. godine.
- (2) Maksimalna visina javne potpore za mjere iz članka 60., stavka 1., točki 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga Zakona nalazi se u Dodatku 5., koji je sastavni dio ovoga Zakona.

Članak 62.

- (1) Mjere iz članka 60. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona financiraju se sredstvima pretpristupne pomoći Europske unije (IPA) i sredstvima Državnog proračuna, u omjerima kako je predviđeno IPARD programom ruralnog razvoja 2007. – 2013. godine.
- (2) Mjere iz članka 60. stavka 1., točki 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga Zakona financiraju se sredstvima Državnog proračuna.

Mjere ruralnog razvoja za razdoblje nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji

Razvojni dokumenti

Članak 63.

- (1) Mjere ruralnog razvoja koje će se financirati sredstvima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (u daljnjem tekstu: EAFRD fond) nakon pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju utvrđuju se u Nacionalnom strateškom planu ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: Strateški plan) i Programu ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: Program).
- (2) Strateški plan i Program izrađuju se prema kriterijima iz Uredbe Vijeća (EC) br. 1698/2005 o potpori ruralnom razvoju putem Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EAFRD) (u daljnjem tekstu: Uredba o ruralnom razvoju EU).
- (3) Trošenje sredstava EAFRD fonda podrazumijeva i trošenje sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske, u omjerima kako je predviđeno Uredbom o ruralnom razvoju EU i dokumentom o pristupanju Republike Hrvatske u Europsku uniju.

- (4) Strateški plan i Program donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva.
- (5) Program odobrava Europska komisija, u skladu s odredbama Uredbe o ruralnom razvoju EU.
- (6) Strateški plan i Program izrađuju se za razdoblje od sedam godina, uz iznimku za razdoblje 2012.-2013. godine.

Vrste mjera ruralnog razvoja (EAFRD mjere)

Članak 64.

- (1) Vrste mjera ruralnog razvoja koje će se financirati kroz EAFRD fond (u daljnjem tekstu. EAFRD mjere), korisnici mjera i kriteriji za ostvarivanje potpore utvrđuju se Programom.
- (2) EAFRD mjere grupirane su u četiri područja djelovanja (u daljnjem tekstu: osi):
 - 1. os 1: unapređenje konkurentnosti poljoprivrednog i šumarskog sektora,
 - 2. os 2: unapređenje okoliša i krajobraza,
 - 3. os 3: unapređenje kakvoće življenja u ruralnim područjima i diverzifikacija gospodarskih aktivnosti i
 - 4. os 4: jačanje lokalnih inicijativa u ruralnim područjima (u daljnjem tekstu: LEADER)
- (3) Način raspodjele sredstava EAFRD fonda među osima utvrđen je Uredbom o ruralnom razvoju EU.
- (4) EAFRD mjere i pripadajuća maksimalna visina javne potpore prikazani su u Dodatku 6., koji je sastavni dio ovoga Zakona.
- (5) Javna potpora obuhvaća sredstva EAFRD i sredstva Državnog proračuna.

Tijela uključena u upravljanje i provedbu EAFRD mjera

Članak 65.

- (1) Ustrojstvena jedinica nadležna za ruralni razvoj u Ministarstvu, Upravljačko je tijelo odgovorno za upravljanje i provedbu Programa.
- (2) Odbor za praćenje provedbe Programa tijelo je odgovorno za praćenje provedbe i odobrenje prijedloga izmjena Programa, a imenuje ga ministar.
- (3) Agencija za plaćanja tijelo je odgovorno za provedbu EAFRD mjera.
- (4) Ministarstvo, Samostalna služba za akreditaciju, tijelo je odgovorno za akreditaciju Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.
- (5) Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije je tijelo nadležno za reviziju rada Agencije za plaćanja.

Mreža za ruralni razvoj

Članak 66.

- (1) Mreža za ruralni razvoj okuplja sve zainteresirane sudionike razvoja u ruralnom prostoru, a djeluje kao partner Ministarstvu u pripremi i provedbi Programa.
- (2) Uvjete i način uspostavljanja, organizaciju i djelovanje Mreže za ruralni razvoj propisuje ministar pravilnikom.

Provedba mjera ruralnog razvoja

Članak 67.

- (1) EAFRD mjere iz osi 1., 3. i 4. provode se temeljem natječaja koje raspisuje Agencija za plaćanja .
- (2) Odluku o raspisivanju natječaja iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar.
- (3) EAFRD mjere iz osi 2. provode se temeljem pravilnika koje donosi ministar.

- (4) Administrativnu kontrolu zahtjeva za potporu u sklopu EAFRD mjera i kontrolu na terenu provodi Agencija za plaćanja.

GLAVA VI. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 68.

- (1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo.
- (2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja poljoprivredna inspekcija Ministarstva.
- (3) Poslove poljoprivredne inspekcije u prvom stupnju obavljaju poljoprivredni inspektori u Ministarstvu i poljoprivredni inspektori u područnim jedinicama Ministarstva sukladno Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva, a u drugom stupnju rješava Povjerenstvo za rješavanje o žalbama čije članove imenuje ministar. Povjerenstvo čine tri člana koja se imenuju iz reda državnih službenika u Ministarstvu koji imaju završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij i najmanje pet (5) godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.

Članak 69.

U provedbi inspekcijskog nadzora poljoprivredni inspektor ima slijedeća prava, dužnosti i ovlasti:

- pregledavati poljoprivredno zemljište, ulaziti i pregledavati poslovne i proizvodne prostore te objekte, pregledavati uređaje, robu, usjeve, nasade, stoku, poslovnu dokumentaciju i druge stvari kod nadziranih korisnika,
- zatražiti i pregledati isprave s kojima se može utvrditi identitet osoba koje nazoče nadzoru i osoba zatečenih na mjestu nadzora,
- fotografirati ili snimiti osobe, poljoprivredno zemljište, prostore, objekte i drugo iz točke 1. ovoga stavka,
- uzimati uzorke robe i materijala za potrebe ispitivanja,
- provoditi uvid u isprave korisnika koje se odnose na ostvarivanje državne potpore,
- izvršiti uvid u službene evidencije i baze podataka potrebne za obavljanje nadzora,
- provjeravati udovoljava li korisnik uvjetima za ostvarivanje državne potpore,
- utvrđivati nezakonito ostvarivanje državne potpore,
- prikupljati podatke i obavijesti od odgovornih osoba, svjedoka i drugih osoba,
- nadzirati i ostalo propisano ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

Članak 70.

- (1) Ako poljoprivredni inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili propisi doneseni na temelju njega, naredit će rješenjem da se utvrđene nepravilnosti odnosno nedostaci uklone u određenom roku.
- (2) Poljoprivredni inspektor donijet će rješenje iz stavka 1. ovoga članka bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora.

- (3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka poljoprivredni inspektor je ovlašten:
- narediti povrat nezakonito ostvarenih sredstava;
 - utvrditi da korisnik potpore djelomično ili u cijelosti ne udovoljava uvjetima za ostvarivanje državne potpore;
 - odrediti druge mjere i radnje za koje je ovlašten ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

Članak 71.

- (1) Inspekcijski nadzor provodi se prije i nakon isplate sredstava državne potpore.
- (2) Ako poljoprivredni inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora prije isplate sredstava utvrdi da nije udovoljeno uvjetima za ostvarivanje državne potpore, donijet će rješenje kojim utvrđuje da korisnik potpore djelomično ili u cijelosti ne udovoljava uvjetima za ostvarivanje državne potpore.
- (3) Ako poljoprivredni inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora nakon isplate sredstava utvrdi da su sredstva državne potpore ostvarena nezakonito, rješenjem će narediti povrat nezakonito ostvarenih sredstava državne potpore.
- (4) Kada se zbog utvrđenih odstupanja između prijavljenih i stvarnih poljoprivrednih površina odnosno između prijavljenog i stvarnog broja životinja koje ispunjavaju uvjete za isplatu sredstava vrše isključenja od isplate, poljoprivredni će inspektor rješenjem iz stavka 3. ovoga članka odrediti umanjenje isplate sredstava izravnih plaćanja po prvom slijedećem zahtjevu za izravna plaćanja za 50%.
- (5) Poljoprivredni inspektor donijet će rješenje iz stavka 2. i 3. ovoga članka bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora.

Članak 72.

- (1) Rješenje iz članka 72. stavka 2. ovoga Zakona, poljoprivredni je inspektor dužan dostaviti Agenciji za plaćanja najkasnije u roku 8 dana od dana donošenja rješenja.
- (2) Rješenje iz članka 72. stavka 3. ovoga Zakona, poljoprivredni je inspektor dužan dostaviti Agenciji za plaćanja najkasnije u roku 8 dana od dana izvršnosti rješenja. Rješenje treba sadržavati potvrdu izvršnosti.

Članak 73.

- (1) Protiv rješenja poljoprivrednog inspektora može se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja izjaviti žalba.
- (2) O žalbi iz stavka 1. ovoga članka rješava Povjerenstvo za rješavanje o žalbama iz članka 69. stavka 3. ovoga Zakona.
- (3) Kada o žalbi rješava Povjerenstvo iz stavka 3. ovoga članka postupak do donošenja rješenja vodi službena osoba u Ministarstvu u opisu poslova koje je vođenje toga postupka, sukladno Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva.
- (4) Rješenje koje je donijelo Povjerenstvo za rješavanje o žalbama iz članka 69. stavka 3. ovoga Zakona potpisuje ministar.
- (5) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.
- (6) Protiv rješenja Povjerenstva za rješavanje o žalbama donesenih na temelju ovoga zakona ne može se izjaviti žalba već se može pokrenuti upravni spor.

Članak 74.

(1) Na sva pitanja u svezi inspekcijskog nadzora koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o poljoprivredi.

(2) Na sva pitanja postupka u svezi inspekcijskog nadzora koja nisu uređena ovim Zakonom i Zakonom o poljoprivredi primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

**GLAVA VII.
KAZNENE ODREDBE****Članak 75.**

(1) Novčanom kaznom od 12.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. nezakonito ostvari sredstva državne potpore,
2. daje netočne podatke u namjeri da ostvari sredstva državne potpore.

(2) Novčanom kaznom od 6.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinji fizička osoba kaznit će se novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna.

Članak 76.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne čuva isprave sukladno odredbi članka 3. stavka 9. ovoga Zakona,
2. sprječava ili ometa poljoprivrednog inspektora u obavljanju inspekcijskog nadzora,
3. ne dopušta uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju,
4. sprječava privremeno oduzimanje poslovnih knjiga i druge dokumentacije kao i oduzimanje predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz u sudskom postupku,
5. na zahtjev poljoprivrednog inspektora ne dostavi u određenom roku poslovnu dokumentaciju ili podatke koji su potrebni za obavljanje inspekcijskog nadzora,
6. ne postupi po izvršnom rješenju nadležnog poljoprivrednog inspektora.

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinji fizička osoba kaznit će se novčanom kaznom od 8.000,00 do 18.000,00 kuna.

**GLAVA VIII.
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE****Članak 77.**

(1) Uredbu iz članka 5. stavka 4. ovoga Zakona donijet će Vlada Republike Hrvatske u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Strateški plan iz članka 64. ovoga Zakona donijeti će Vlada Republike Hrvatske do 31. siječnja 2011. godine.

(3) Program iz članka 64. ovoga Zakona donijeti će Vlada Republike Hrvatske do 30. rujna 2011. godine.

Članak 78.

- (1) Ministar će donijeti propise iz članka 41. i članka 60. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Ministar će donijeti propis iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona do 31. listopada 2011. godine
- (3) Ministar će donijeti propise iz članka 9. stavka 3., članka 10. stavka 5, članka 13. stavka 4., članka 60. stavka 1. točke 2., 3., 4., 6. i 7. i članka 67. stavka 2. ovoga Zakona do 31. srpnja 2011. godine.
- (4) Ministar će donijeti propise iz članka 45. stavka 6, članka 55. stavka 5, članka 58. i članka 68. ovoga Zakona do 31. prosinca 2011. godine.
- (5) Do donošenja propisa iz članka 9. stavka 3. i članka 10. stavka 5. ovoga Zakona ostaju na snazi propisi doneseni na temelju Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Narodne novine", broj 83/09, 153/09 i 60/10):
 1. Pravilnik o uvjetima višestruke sukladnosti u poljoprivrednoj proizvodnji (Narodne novine broj 10/10),
 2. Pravilnik o savjetovanju poljoprivrednika vezano uz višestruku sukladnost (Narodne novine broj 22/10).
- (6) Do donošenja propisa iz članka 60. stavka 1. točke 2., 3., 4. i 7. ovoga Zakona ostaju na snazi propisi doneseni na temelju Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Narodne novine", br. 83/09, 153/09 i 60/10):
 1. Pravilnik o ostvarivanju prava na potporu osiguranja od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi ("Narodne novine", br. 41/10),
 2. Pravilnik o provedbi mjere potpore očuvanju izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja ("Narodne novine", br. 34/10),
 3. Pravilnik o potpori kapitalnim ulaganjima u poljoprivredi ("Narodne novine", br. 140/09, 47/10),
 4. Pravilnik o područjima s otežanim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi ("Narodne novine", br. 154/09 i 34/10).

Članak 79.

Odredbe članka 3. stavka 6. i 7. ovoga Zakona primjenjuju se i na korisnike državne potpore koji su temeljem Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu ("Narodne novine" br., broj 87/02, 117/03, 82/04, 12/05-ispisak, 85/06, 141/06, 134/07, 85/08 i 4/09) i Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Narodne novine", broj 83/09, 153/09, 60/10) izgubili pravo na podnošenje novog zahtjeva za stjecanje prava na državnu potporu u roku od jedne (1) godine, računajući od dana konačnosti rješenja kojim poljoprivredni inspektor naređuje korisniku povrat sredstava.

Članak 80.

U 2011. godini odredba definicije poljoprivredne aktivnosti iz članka 2. točke 7. ovog Zakona glasi: „*Poljoprivredna aktivnost* podrazumijeva uzgoj poljoprivrednih kultura, držanje i uzgoj stoke i proizvodnju poljoprivrednih proizvoda.“

Članak 81.

Postupci započeti po odredbama Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“, br. 83/09, 153/09 i 60/10) dovršit će se po odredbama toga Zakona.

Članak 82.

(1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o državnoj potpori u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“, br. 83/09, 153/09 i 60/10), osim odredbi koje se odnose na ribarstvo iz članka 1., članka 2. stavka 4., 5. i 6., članka 3. stavka 4., članka 17. stavaka 3., 4., 5. i 6., članka 18a., nove glave 2a. iza članka 52, članka 52a., 52b., 52.c., 52d., te Dodatka 3.3. i Dodatka 3.4., koje ostaju na snazi do ulaska Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske Unije.

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o provedbi mjere potpore dohotku poljoprivrednih gospodarstava ("Narodne novine", br. 34/10) i Pravilnik o izravnim plaćanjima u poljoprivredi ("Narodne novine", br.33/10 i 63/10).

Članak 83.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2011. godine.

PRILOZI

Dodatak 1. Omotnice za osnovno plaćanje po površini i sektorske omotnice za proizvodno vezana plaćanja za 2011. godinu

VRSTA IZRAVNOG PLAĆANJA	Vrijednost -kuna	Jedinica mjere	Maksimalni jedinični iznos
Osnovno plaćanje po površini – livade i pašnjaci	24.571.461	ha	702
Osnovno plaćanje po površini – ostale vrste korištenja	1.531.593.893	ha	2.055
Šećerna repa	30.969.000	ha	1.395
Maslinovo ulje, ekstra djevičansko i djevičansko	15.380.000	l	10,00
Duhan	66.876.300	kg	5,58
Krave dojilje	147.134.004	grlo	1.177
Ovce i koze	67.626.000	grlo	122
Tov goveda	160.322.063	grlo	1.900
Mliječne krave	48.000.000	grlo	836
Krmače	33.120.000	grlo	530
Mlijeko kravlje, ovčje, kozje	275.092.479	kg	0,50

Dodatak 2. Minimalno poticane količine u 2011. godini

VRSTA IZRAVNOG PLAĆANJA	Jedinica mjere	Minimalno poticane količine
Osnovno plaćanje po površini – livade i pašnjaci	ha	1,00
Osnovno plaćanje po površini – za gospodarstva koja imaju isključivo trajne nasade	ha	0,25
Osnovno plaćanje po površini – ostale vrste korištenja	ha	1,00
Šećerna repa	ha	1,00
Maslinovo ulje, ekstra djevičansko i djevičansko	l	50
Duhan	kg	sve isporučene količine
Krave dojilje	grlo	1
Ovce i koze	grlo	10
Tov goveda	grlo	1
Mliječne krave	grlo	5
Krmače	grlo	6
Mlijeko kravlje	kg	6.000
Mlijeko ovčje ili kozje	kg	500

Dodatak 3. Državna pomoć za proizvodno vezana plaćanja u razdoblju 2012.-2014. godine

VRSTA IZRAVNOG PLAĆANJA	Vrijednost -kuna	Maksimalni jedinični iznos
Šećerna repa	30.969.000	1.395
Maslinovo ulje, ekstra djevičansko i djevičansko	15.380.000	10,00
Duhan	40.125.780	3,35
Mliječne krave	48.000.000	836
Krmače	33.120.000	530

Dodatak 4. Tablica konverzije za izračun uvjetnih grla

Kategorija	Koeficijent
Muška goveda i junice starije od 24 mjeseci, krave dojilje, mliječne krave, konji	1,0
Muška goveda i junice između 6 i 24 mjeseci	0,6
Ovce i koze	0,15

Dodatak 5. Maksimalna visina javne potpore prema članku 60. stavku 1., točke 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga Zakona

Mjera	Maksimalna visina javne potpore
Osiguranje od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi	do 25% troška premije osiguranja godišnje
Očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja	godišnje, do: -3.000,00 kn/grlu goveda -2.000,00 kn/grlu konja -1.000,00 kn/grlu magarca -700,00 kn/grlu svinje -350,00 kn/grlu ovce i koze -150,00 kn/kljunu zagorskog purana -60,00 kn/kljunu kokoši hrvaticice
Kapitalna ulaganja u poljoprivredi	po zahtjevu do: -50% opravdanih troškova investicije -55% opravdanih troškova investicije za mlade poljoprivrednike -60% opravdanih troškova investicije za teže uvjete gospodarenja -65% opravdanih troškova investicije za teže uvjete gospodarenja i mlade poljoprivrednike -75% opravdanih troškova investicije vezanu uz primjenu nitratne direktive
Potpورا dohotku poljoprivrednih gospodarstava	- I. skupina do 12.000,00 kn/osobi, a maksimalno do 24.000, 00 kn po poljoprivrednom gospodarstvu - II. skupina do 5.000,00 kn/osobi, a maksimalno do 10.000, 00 kn po

	poljoprivrednom gospodarstvu - vrijednost ukupnih sredstava za mjeru u 2011. godini iznosi do 135.000.000,00 kn
Ekološka poljoprivredna proizvodnja	do: -2.894,00 kn/ha za povrće i višegodišnje nasade -2.394,00 kn/ha za oranice -1.548,00 kn/ha za livade i pašnjake
Integrirana poljoprivredna proizvodnja	do: -1.000,00 kn/ha za povrće -800,00 kn/ha za oranice i višegodišnje nasade
Teži uvjeti gospodarenja u poljoprivredi	do: -800,00 kn/ha za brdsko-planinska područja i otoke -480,00 kn/ha za ostala područja

Dodatak 6. EAFRD mjere i maksimalna visina javne potpore iz članka 65. stavka 2. ovoga Zakona

Os	Oznaka mjere	Naziv mjere	Maksimalna visina javne potpore
1	111	Stručno osposobljavanje i informiranje poljoprivrednika	- do 100% prihvatljivih troškova - u skladu s posebnim pravilima u području državnih potpora (opća pravila o skupnim izuzećima)
1	112	Uključivanje mladih poljoprivrednika u proizvodnju	- do 70.000 €
1	113	Ranije umirovljenje poljoprivrednika	- do 18.000 € po umirovljenom nositelju godišnje - do 180.000 € po umirovljenom nositelju ukupno - do 4.000 € po radniku godišnje - do 40.000 € po radniku ukupno
1	114	Korištenje savjetodavnih usluga	- do 80% prihvatljivih troškova - ograničenje do 1.500 €
1	115	Organizacija pružanja savjetodavnih usluga i usluga u poljoprivrednoj proizvodnji	- u skladu s posebnim pravilima u području državnih potpora (pravila o potporama male vrijednosti)
1	121	Modernizacija poljoprivrednih gospodarstava	- do 60% prihvatljivih troškova za mlade poljoprivrednike na područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi i u natura područjima - do 50% prihvatljivih troškova za ostale poljoprivrednike na područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi i u natura područjima - do 50% prihvatljivih troškova za mlade poljoprivrednike u ostalim područjima - do 40% prihvatljivih troškova za ostale poljoprivrednike u ostalim područjima - do 75% prihvatljivih troškova za investicije

Os	Oznaka mjere	Naziv mjere	Maksimalna visina javne potpore
			vezane uz primjenu Nitratne direktive (Direktiva Vijeća EU 91/676)
1	122	Unapređenje gospodarske vrijednosti šuma	<ul style="list-style-type: none"> - do 60% prihvatljivih troškova na područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi i u natura područjima - do 50% prihvatljivih troškova u ostalim područjima
1	123	Povećanje vrijednosti proizvoda poljoprivrede i šumarstva	<ul style="list-style-type: none"> - do 50% prihvatljivih troškova na područjima obuhvaćenim ciljem konvergencije - do 40% prihvatljivih troškova u ostalim područjima - u skladu s posebnim pravilima u području državnih potpora (pravila o potporama male vrijednosti)
1	124	Razvoj novih proizvoda, procesa i tehnologija i suradnja u poljoprivredi, prerađivačkoj industriji i šumarstvu	<ul style="list-style-type: none"> - do 100% prihvatljivih troškova, u skladu s posebnim pravilima u području državnih potpora (opća pravila o skupnim izuzećima i pravila o potporama male vrijednosti)
1	125	Unapređenje infrastrukture u poljoprivredi i šumarstvu	<ul style="list-style-type: none"> u poljoprivredi - do 50% prihvatljivih troškova na područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi i u natura područjima - do 40% prihvatljivih troškova u ostalim područjima u šumarstvu - u skladu s posebnim pravilima u području državnih potpora (pravila o potporama male vrijednosti)
1	126	Obnova proizvodnih potencijala uništenih u prirodnim nepogodama i preventivne aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - u skladu s posebnim pravilima u području državnih potpora u poljoprivredi i šumarstvu
1	131	Dosezanje standarda EU	<ul style="list-style-type: none"> - do 10.000 € po gospodarstvu tijekom 5 godina
1	132	Sudjelovanje proizvođača u programima za proizvode s oznakom kakvoće	<ul style="list-style-type: none"> - do 3.000 € po gospodarstvu godišnje
1	133	Informiranje i promocijske aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - do 70% prihvatljivih troškova
1	141	Samoopskrbna gospodarstva	<ul style="list-style-type: none"> - do 1.500 € po gospodarstvu godišnje
1	142	Proizvođačke grupe	<ul style="list-style-type: none"> - 5, 5, 4, 3 i 2% od vrijednosti prodaje proizvoda u prvoj, drugoj, trećoj, četvrtoj i petoj godini, za prodaju proizvoda vrijednosti do 1.000.000 € - 2,5, 2,5, 2,0, 1,5 i 1,5% od vrijednosti prodaje proizvoda u prvoj, drugoj, trećoj, četvrtoj i petoj godini, za prodaju proizvoda vrijednosti preko 1.000.000 €

Os	Oznaka mjere	Naziv mjere	Maksimalna visina javne potpore
			- za oba slučaja primjenjuju se maksimalni iznosi od 100.000 €, 100.000 €, 80.000 €, 60.000 €, 50.000 € u prvoj, drugoj, trećoj, četvrtoj i petoj godini
1	143	Gospodarstva u restrukturiranju	- 4.500 €, 3.000 € i 1.500 € po gospodarstvu u prvoj, drugoj i trećoj godini
2	211	Plaćanja za teže uvjete gospodarenja u poljoprivredi – brdsko-planinska područja	- 25 €, minimalno po ha - do 250 €, maksimalno po ha
2	212	Plaćanja za teže uvjete gospodarenja u poljoprivredi – ostala područja	- do 150 € po ha
2	213	Natura 2000 plaćanja	- do 500 €, iznos po ha tijekom pet godina - do 200 €, standardni godišnji iznos po ha
2	214	Agro-okolišna plaćanja	- do 600 €, godišnji iznos po ha oraničnih kultura - do 900 €, godišnji iznos po ha višegodišnjih kultura - do 450 €, godišnji iznos po ha za ostalo poljoprivredno zemljište - do 200 €, godišnji iznos po uvjetnom grlu
2	215	Plaćanja za dobrobit životinja	- do 500 €, godišnji iznos po uvjetnom grlu
2	216	Ne-proizvodne investicije	- do 100% prihvatljivih troškova
2	221	Prvo pošumljavanje poljoprivrednog zemljišta	- do 700 €, godišnji iznos po ha za gospodarstva ili njihova udruženja - do 150 €, godišnji iznos po ha za ostale fizičke i pravne osobe - do 80% prihvatljivih troškova uspostave nasada u područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi i u natura područjima - do 70% prihvatljivih troškova uspostave nasada u ostalim područjima
2	222	Uspostava poljoprivredno-šumskih sustava na poljoprivrednom zemljištu	- do 80% prihvatljivih troškova uspostave nasada u područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi i u natura područjima - do 70% prihvatljivih troškova uspostave nasada u ostalim područjima
2	223	Prvo pošumljavanje nepoljoprivrednog zemljišta	- do 80% prihvatljivih troškova uspostave nasada u područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi i u natura područjima - do 70% prihvatljivih troškova uspostave nasada u ostalim područjima
2	224	Natura 2000 plaćanja	- 40 €, minimalno po ha - do 200 €, maksimalno po ha
2	225	Šumsko-okolišna plaćanja	- 40 €, minimalno po ha - do 200 €, maksimalno po ha
2	226	Obnova šumskog potencijala i prevencija prirodnih nepogoda	- u skladu s posebnim pravilima u području državnih potpora u poljoprivredi i šumarstvu

Os	Oznaka mjere	Naziv mjere	Maksimalna visina javne potpore
3	311	Diverzifikacija u nepoljoprivredne djelatnosti	- do 50% prihvatljivih troškova - u skladu s posebnim pravilima u području državnih potpora (opća pravila o skupnim izuzećima i pravila o potporama male vrijednosti)
3	312	Razvoj mikro-poduzeća	- do 50% prihvatljivih troškova - u skladu s posebnim pravilima u području državnih potpora (opća pravila o skupnim izuzećima i pravila o potporama male vrijednosti)
3	313	Jačanje turizma	- do 50% prihvatljivih troškova - u skladu s posebnim pravilima u području državnih potpora (opća pravila o skupnim izuzećima i pravila o potporama male vrijednosti)
3	321	Osnovne usluge u selima	- do 100% prihvatljivih troškova - u skladu s posebnim pravilima u području državnih potpora (opća pravila o skupnim izuzećima i pravila o potporama male vrijednosti)
3	322	Obnova sela	- do 100% prihvatljivih troškova - u skladu s posebnim pravilima u području državnih potpora (opća pravila o skupnim izuzećima i pravila o potporama male vrijednosti)
3	323	Očuvanje ruralnog naslijeđa	- do 100% prihvatljivih troškova - u skladu s posebnim pravilima u području državnih potpora (opća pravila o skupnim izuzećima i pravila o potporama male vrijednosti)
3	331	Obuka i informiranje stanovništva	- do 80% prihvatljivih troškova - u skladu s posebnim pravilima u području državnih potpora (opća pravila o skupnim izuzećima i pravila o potporama male vrijednosti)
3	341	Animacija i osposobljavanje za izradu i primjenu lokalnih strategija razvoja	- do 100% prihvatljivih troškova - u skladu s posebnim pravilima u području državnih potpora (opća pravila o skupnim izuzećima i pravila o potporama male vrijednosti)
4	41	Provedba lokalnih strategija razvoja	- u skladu s pravilima za mjere u osima 1, 2 i 3
4	421	Projekti suradnje između lokalnih akcijskih grupa	- u skladu s pravilima za mjere u osima 1, 2 i 3
4	431	Rad lokalnih akcijskih grupa	- do 80% prihvatljivih troškova - u skladu s posebnim pravilima u području državnih potpora (opća pravila o skupnim izuzećima i pravila o potporama male vrijednosti)
	511	Tehnička pomoć	- do 100% prihvatljivih troškova

OBRAZLOŽENJE:

Uz članak 1.

Člankom je propisano područje uređenja ovoga Zakona.

Uz članak 2.

Predloženim odredbama propisuju se definicije u smislu ovog Zakona.

Uz članak 3.

Definiraju se obveze korisnika državne potpore.

Uz članak 4.

Određuje se koje mjere obuhvaća posebna potpora poljoprivredi.

Uz članak 5.

Određuje tko su davatelji državne potpore te propisuje donošenje posebnog propisa koji uređuje način i uvjete dodjele posebne potpore poljoprivredi.

Uz članak 6.

Propisuje se koje mjere mogu financirati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te se do 1. studenog 2011. godine prolongira početak izvršavanja njihove obveze iz dosadašnjeg Zakona da za mjere iz svojih programa potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju trebaju tražiti odobrenje Ministarstva koje je dužno osigurati da se ne narušava jedinstveni sustav potpora na nacionalnoj razini.

Uz članak 7.

Registar državnih potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju proširuje se u odnosu na odredbe postojećeg Zakona na način da se u njega upisuju podaci svim državnim potporama iz članka 2. točke 1. ovoga Zakona. Propisuje se vođenje Registra državnih potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju, a način vođenja registra, način prijavljivanja i izvještavanja o dodjeljenim državnim potporama propisuje pravilnikom ministar.

Uz članak 8.

Propisuje se da sredstva državne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju ne mogu biti predmet ovrhe dok se ne isplate na račun korisnika.

Uz članak 9.

Propisuje se koje su uvjete višestruke sukladnosti obvezni ispunjavati korisnici izravnih plaćanja, a uvjete, rokove i način umanjenja prava za neizvršavanje obveze propisati će ministar pravilnikom.

Uz članak 10.

Svi korisnici koji ostvaruju pravo na izravna plaćanja uključeni su u sustav savjetovanja poljoprivrednika u pogledu ispunjavanja uvjeta višestruke sukladnosti, a način i uvjete provedbe ovog sustava ministar propisati pravilnikom.

Uz članak 11. do 17.

Propisuju sa sastavni dijelovi Integriranog sustava za administraciju izravnih plaćanja (IAKS-a) i definira se nositelj poljoprivrednog gospodarstva te provođenje administrativne kontrole i kontrole na terenu.

Uz članak 18.

Određuju se umanjena isplata sredstava izravnih plaćanja za odstupanja između prijavljenih i stvarnih poljoprivrednih površina odnosno između prijavljenog i stvarnog broja životinja

Uz članak 19.

Propisuje se donošenje Odluke o ostvarivanju prava na izravna plaćanja i mogućnost podnošenja prigovora.

Uz članak 20.

Propisuje se financijski okvir za izravna plaćanja (Nacionalna omotnica).

Uz članak 21.

Godišnje isplate izravnih plaćanja koje po korisniku prelaze 100.000 kn umanjuju se po osnovnoj stopi, a za plaćanja iznad 2.160.000 kn i po dodatnoj stopi. Sredstva prikupljena modulacijom koriste se za financiranje državnih potpora u poljoprivredi.

Uz članak 22.

Uređuje se način obračuna prava na isplatu izravnih plaćanja po korisniku te se navodi redoslijed prilagodbi tog iznosa te modulacije. Ukoliko je Korisniku za jednu proizvodnu godinu isplaćeno više od iznosa dobivenog konačnim obračunom prava, Korisnik je dužan uplatiti razliku u Državni proračun.

Uz članak 23.

Propisuje se da je uvjet za ostvarenje izravnih plaćanja za obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja su u prethodnoj kalendarskoj godini ostvarila više od 24.000,00 kn primitaka od izravnih plaćanja jest status obveznika poreza na dohodak nositelja gospodarstva po osnovi obavljanja djelatnosti poljoprivrede.

Uz članak 24.

Određuju se minimalni zahtjevi za primanje izravnih plaćanja

Uz članak 25. do 41.

Propisuju se izravna plaćanja za 2011. godinu i to: financijski okvir (nacionalna omotnica i sektorske omotnice), osnovno plaćanje po poljoprivrednoj površini te proizvodno vezana plaćanja u biljnoj proizvodnji i stočarstvu, jedinični iznosi izravnih plaćanja i njihovo proporcionalno smanjenje ukoliko zahtjevi premaše raspoloživa sredstva. Jedinični iznos osnovnog plaćanja po poljoprivrednoj površini različit je za livade i pašnjake i ostale vrste korištenja zemljišta. Proizvodno vezana plaćanja u biljnoj proizvodnji predviđena su za maslinovo ulje, šećernu repu i za duhan, a u stočarstvu za krave dojilje, ovce i koze, tov goveda, mliječne krave, rasplodne krmače, kravlje, ovčje i kozje mlijeko. Određuje se dinamika isplate i predviđa se donošenje pravilnika kojim će se regulirati način provedbe izravnih plaćanja.

Uz članak 42. do 59.

Provedbom Programa jedinstvenih izravnih plaćanja u 2012. godini započinje puno usklađivanje s EU regulativom pri čemu se čitav teritorij Republike Hrvatske podrazumijeva jednom regijom. Člancima se definira Nacionalna omotnica i njezina podjela na jedinstveno regionalno plaćanje po poljoprivrednoj površini (za livade i pašnjake i ostale vrste korištenja zemljišta), nacionalnu rezervu i proizvodno vezana plaćanja. Regulira se dodjela prava na

plaćanje iz sredstava nacionalne omotnice i to za nove korisnike te za osjetljive sektore (mlijeko, tov goveda, ovce i koze i duhan). Sredstva za proizvodno vezana plaćanja osiguravaju se u Nacionalnoj omotnici za dodjelu prava na premije za krave dojilje i ovce i koze. Propisuje se način dodjele prava na plaćanje, korisnici, prihvatljive površine, uvjeti za dodjelu prava, prijenos prava na plaćanje te uvjeti za isplatu prava. U prijelaznom razdoblju za posebno osjetljive sektore RH će osigurati sredstva za državnu pomoć za proizvodno vezana plaćanja za šećernu repu, ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje, duhan, mliječne krave i rasplodne krmače. Propisuje se i mogućnost primjene posebne proizvodno vezane potpore. Predviđa se donošenje pravilnika kojim će se regulirati način provedbe programa jedinstvenih izravnih plaćanja.

Uz članke 60. do 63.

Odredbama ovih članaka uređuju se mjere ruralnog razvoja u razdoblju do pristupanja RH u EU, način njihove provedbe i financiranje. One obuhvaćaju mjere predviđene IPARD programom ruralnog razvoja, potporu za osiguranje od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi, potporu za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja, potporu za kapitalna ulaganja u poljoprivredi, potporu dohotku poljoprivrednih gospodarstava, potporu za ekološku i integriranu poljoprivrednu proizvodnju te potporu za područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi. Maksimalna visina javne potpore za ove mjere propisana je u Dodatku 5. Zakona.

Uz članke 64. do 68.

Odredbama ovih članaka uspostavlja se administrativna infrastruktura potrebna za provedbu mjera ruralnog razvoja koje će se financirati sredstvima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj – EAFRD, a u razdoblju nakon pristupanja RH u EU. Ova infrastruktura, u skladu s pravilima Uredbe Vijeća (EC) br. 1698/2005 o potpori ruralnom razvoju putem Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, obuhvaća:

- obvezu donošenja Nacionalnog strateškog plana ruralnog razvoja i Programa ruralnog razvoja na Vladi RH
- definiranje mjera, uključujući intenzitet potpore, koje se mogu financirati sredstvima EAFRD (Dodatak 6. Zakona), a planiraju se u Programu ruralnog razvoja
- određivanje tijela uključenih u upravljanje i provedbu EAFRD mjera i
- propisivanje načina provedbe mjera.

Uz članke 69. i 70.

Člancima je uređen nadzor nad provedbom zakona te prava, dužnosti i ovlasti poljoprivrednog inspektora u provedbi inspekcijskog nadzora.

Uz članke 71. i 72.

Člancima je propisano da inspektor donosi rješenje ako u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi povredu ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega te koje upravne mjere može poduzeti radi otklanjanja nezakonitosti.

Uz članak 73.

Ovim člankom propisani su rokovi u kojima je poljoprivredni inspektor dužan Agenciji dostaviti rješenje kojim je utvrdio da nije udovoljeno uvjetima za ostvarivanje državne potpore odnosno kojim je naredio povrat nezakonito ostvarenih sredstava državne potpore.

Uz članak 74.

Protiv rješenja poljoprivrednog inspektora, kojim naređuje da se utvrđene nepravilnosti odnosno nedostaci otklone u određenom roku, može se izjaviti žalba Povjerenstvu za rješavanje o žalbama koja ne odgađa izvršenje rješenja.

Zbog nužnosti za postupanje u članku su propisana posebna pravila kojima se pitanja vođenja postupka do donošenja rješenja i potpisivanje rješenja koje donosi kolegijalno tijelo uređuju drugačije nego što su uređena Zakonom o općem upravnom postupku.

Uz članak 75.

Ovim člankom propisana je supsidijarna primjena odredbi Zakona o poljoprivredi i Zakona o općem upravnom postupku na sva pitanja u svezi inspekcijskog nadzora, koja proizlazi iz općeg pravnog načela – *lex specialis derogat legi generali*.

Uz članke 76. i 77.

Propisuju se kaznene odredbe.

Uz članke 78. do 84.

Propisuju se prijelazne i završne odredbe te stupanje na snagu Zakona.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI (NACRTA) PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM
STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE I PRAVNIM AKTIMA VIJEĆA EUROPE**

1. **Tijelo državne uprave – stručni nositelj izrade (nacrt) prijedloga propisa**
Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja

2. **Naziv (nacrt) prijedloga propisa**
Prijedlog Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju, s Konačnim prijedlogom Zakona

3. **Usklađenost (nacrt) prijedloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske**
 - a) **odredba Sporazuma koja se odnosi na normativni sadržaj (nacrt) prijedloga propisa**
- članak 69. SSP-a predviđa postupno usklađivanje postojećih zakona i budućeg zakonodavstva s pravnom stečevinom Zajednice

 - b) **prijelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma**
-

 - c) **u kojoj se mjeri (nacrtom) prijedloga propisa ispunjavanju obveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma**
-

 - d) **razlozi za djelomično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma**
-

 - e) **veza s Nacionalnim programom Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji**
Donošenje Zakona predviđeno je Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

4. **Usklađenost (nacrt) prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe**
 - a) **odredbe primarnih izvora prava EU**
UFEU, Dio treći – Politike i unutarnje mjere Unije, Glava III. – Poljoprivreda i ribarstvo, članak 40.

 - b) **odredbe sekundarnih izvora prava EU**
Uredba Vijeća (EZ-a) br. 73/2009 od 19. siječnja 2009. o uspostavi općih pravila za sheme izravnih plaćanja poljoprivrednicima u sklopu Zajedničke poljoprivredne politike i uspostavi određenih shema potpore za poljoprivrednike te o izmjeni Uredbi (EZ-a) br. 1290/2005, br. 247/2006, (EZ-a) br. 378/2007 i stavljanju van snage Uredbe (EZ-a) br. 1782/2003

Uredba Vijeća (EZ-a) br. 1698/2005 od 20. rujna 2005. o potpori ruralnom razvoju putem Europskog fonda za poljoprivredu i ruralni razvoj (EAFRD);
Uredba Vijeća (EZ-a) br. 74/2009 od 19. siječnja 2009. o izmjenama i dopunama Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 1698/2005 od 20. rujna 2005. o potpori ruralnom razvoju putem Europskog fonda za poljoprivredu i ruralni razvoj (EAFRD)

c) ostali izvori prava EU

-

d) pravni akti Vijeća Europe

-

e) razlozi za djelomičnu usklađenost odnosno neusklađenost

Prijedlog Zakona u dijelu koji se odnosi na 2011. godinu je djelomično usklađen s odredbama Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 73/2009. Radi se o postupnoj prilagodbi domaćeg sustava izravnih plaćanja pojedinim EU mehanizmima u razdoblju do ulaska RH u EU.

Dio Zakona koji se odnosi na izravna plaćanja u 2012. godinu u većem dijelu usklađen s odredbama sekundarnih izvora prava. Za 2012. godinu još nedostaju financijski parametri obzirom da konačni iznos Nacionalne omotnice još nije službeno definiran. Navedeni iznosi Nacionalne omotnice biti će poznati kada bude službeno objavljen dokument o pristupanju RH u EU te će se tada izvršiti određene izmjene Zakona.

Prijedlog Zakona koji se odnosi na ruralni razvoj je načelno usklađen s odredbama Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 1698/2005 i Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 74/2009, ali ne propisuje detalje već samo daje okvir za donošenje pratećih propisa koji će preuzeti EU regulativu

f) rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti (nacrt) prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe

Pristupanjem RH u EU primijeniti će se u potpunosti model EU potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju, odnosno pravna stečevina EU.

5. Jesu li gore navedeni izvori prava EU, odnosno pravni akti Vijeća Europe, prevedeni na hrvatski jezik?

Da

6. Je li (nacrt) prijedloga propisa preveden na neki službeni jezik EU?

Ne.

7. Sudjelovanje konzultanata u izradi (nacrt) prijedloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Ne.

8. Prijedlog za izradu pročišćenog teksta propisa

-

Potpis koordinatora za Europsku uniju tijela državne uprave stručnog nositelja, datum i pečat

Zagreb, 09. lipnja 2010.

Potpis državnog tajnika za europske integracije Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, datum i pečat

Zagreb,

